

UNIVERZITET U NOVOM SADU
FILOZOFSKI FAKULTET

Studijski program master akademskih studija: Engleski jezik i književnost

ZAVRŠNI RAD

**Narušavanje maksima informativnosti i istinitosti u dijalozima serije animiranih
filmova *Shrek***

*Violating the maxims of quantity and quality in the dialogues of the Shrek series of
animated films*

Studentkinja:
Slavica Biroš

Mentor:
Prof. dr Tvrtko Prčić

Novi Sad, 2020.

UNIVERZITET U NOVOM SADU

FILOZOFSKI FAKULTET

Studijski program master akademskih studija

Engleski jezik i književnost

Slavica Biroš

ZAVRŠNI RAD

**Narušavanje maksima informativnosti i istinitosti u dijalozima serije animiranih
filmova *Shrek***

*Violating the maxims of quantity and quality in the dialogues of the Shrek series of
animated films*

Ovaj rad ne sadrži oblike prisvajanja ili zloupotrebe radova drugih autora.

This thesis does not contain any form of illegal appropriation or abuse of other authors' works.

Ovaj rad ne sme da bude predmet nezakonitog prisvajanja ili zloupotrebe od strane drugih autora.

This thesis must not be an object of illegal appropriation or abuse by other authors.

Narušavanje maksima informativnosti i istinitosti u dijalozima serije animiranih filmova *Shrek*

Apstrakt

Ovaj rad se bavi analizom narušavanja maksime informativnosti i istinitosti u odabranim dijalozima iz popularnih američkih filmova o junaku pod imenom Shrek. Analiziraju se situacije u kojima su se maksime na neki način prekršile. Temelj ovog rada predstavlja princip kooperativnosti, a o njemu je, između ostalog, govorio lingvиста H.P. Grice (1975). Ovaj princip opisuje određena pravila kojih bi sagovornici trebalo da se pridržavaju kako bi komunikacija bila uspešna. Upravo ova pravila se nazivaju maksime, a u njih spadaju maksima informativnosti, maksima istinitosti, maksima relevantnosti i maksima načina. Ovde će se analizirati narušavanje maksime informativnosti, koja predstavlja dužnost sagovornika da budu informativni onoliko koliko je potrebno, ni manje ni više, što znači da ne treba da daju višak informacija, ali isto tako ni da uskrate slušaoca za informacije koje on traži. Takođe će se analizirati narušavanje maksime istinitosti, a ona predstavlja dužnost sagovornika da govore samo istinu i daju informacije koje su potvrđene i tačne. Cilj ovog istraživanja je određivanje prva dva tipa maksima, a zatim analiza, odnosno utvrđivanje načina na koje se one nisu ispoštovale u odabranim dijalozima, kao i objašnjenje zašto se one krše i šta se time postiže. Korpus koji je poslužio kao izvor materijala za analizu predstavlja 160 odabranih događaja, koji su izvučeni iz sva četiri filma o junaku Shreku. Pored dijaloga, detaljno će se analizirati situacije, kako bi se izdvojila i skrivena značenja. Kao metod analize primenjena je kvalitativna analiza. Osnovu za analizu korpusa i klasifikaciju dijaloga predstavlja Griceova podela maksima. I maksima informativnosti i maksima istinitosti se često narušavaju, pa se očekuje otprilike isti broj primera, i očekuje se veliki broj primera gde će se ispoljiti sarkazam. Očekuje se i da će tokom narušavanja maksima nastati humor, pošto su u pitanju humoristički filmovi.

Ključne reči: engleski jezik, princip kooperativnosti, maksima informativnosti, maksima istinitosti, narušavanje maksime, sarkazam, humor

Violating the maxims of quantity and quality in the dialogues of the *Shrek* series of animated films

Abstract

This paper deals with the analysis of violating the maxims of quantity and quality in the selected dialogues from the popular American movies about a hero named Shrek. The author of this paper analyzes situations in which the two maxims are violated. The foundation of this work represents the cooperative principle, which H.P. Grice talked about (1975). The principle names certain rules which interlocutors need to respect in order to have a successful communication. These rules are called the maxims. These are the maxim of quantity, quality, relevance and manner. In this paper, two maxims that are going to be analyzed are the maxim of quantity, which is the obligation of an interlocutor to be as informative as they can, saying no more or less than it is necessary, giving the listener the exact amount of information that they need. The other maxim that is going to be analyzed is the maxim of quality, and this is the obligation of the speaker to tell the truth and give only the information that is correct and valid. The aim of this research is to determine the first two types of maxims, and to analyze them, or in other words, to describe the ways of their violation in the selected dialogues, after which the author will analyze why they are violated and what the speaker gets with the violation. The corpus which is the source of this research contains of 160 selected situations from all the four sequels. Together with the dialogues, the situations will be analyzed as well, so that the hidden meanings can be identified. The research method applied was that of qualitative analysis. The foundation of the analysis is the Grice's classification of the maxims. Both maxims of quantity and quality are often non-adhered, so it is expected that none of these two maxims will be violated less or more. Another hypothesis is that there will be a lot of examples of sarcasm. The author also expects that the violation will be humorous, since the movies are humoristic.

Keywords: English, the cooperative principle, the maxim of quantity, the maxim of quality, violation of the maxims, sarcasm, humor

SADRŽAJ

1. UVODNA RAZMATRANJA	6
1.1. Prikaz teme i ciljeva rada	6
1.2. Sastav i struktura korpusa	7
1.3. Kratak pregled relevantne literature	8
1.4. Organizacija daljeg izlaganja	10
2. TEORIJSKI OKVIR ISTRAŽIVANJA	11
2.1. Teorija govornih činova	11
2.2. Princip kooperativnosti	13
2.3. Poštovanje i nepoštovanje maksima.....	15
2.4. Načini namernog nepoštovanja maksima.....	16
2.5. Konverzacione implikature	19
2.6. Verbalni humor	21
2.7. Postizanje humorističkih efekata	22
2.8. Implikature i humoristički efekti.....	23
2.9. Uloga jezičkog i vanjezičkog konteksta.....	24
3. ANALIZA KORPUSA	27
3.1. Metodologija istraživanja.....	27
3.2. Narušavanje maksime informativnosti.....	28
3.3. Narušavanje maksime istinitosti.....	60
3.4. Diskusija dobijenih rezultata	90
4. ZAVRŠNA RAZMATRANJA	100
LITERATURA	102

1. UVODNA RAZMATRANJA

Na samom početku rada, treba ustupiti mesta za uvodna razmatranja. Prvo poglavlje će stoga predstaviti prikaz teme i ciljeva rada, zatim će biti reči o sastavu i strukturi korpusa. Odeljak koji sledi nakon toga će se baviti kratkim pregledom relevantne literature, da bi se sve zaokružilo organizacijom daljeg izlaganja.

1.1. Prikaz teme i ciljeva rada

Tema ovog rada je nepoštovanje maksime informativnosti i istinitosti u četiri dela filma *Shrek* i analiza toga na koji način su se one prekršile i šta se time dobilo. Sama osnova istraživanja je princip kooperativnosti, postavljen od strane H.P. Gricea (1975). Prema njemu, u svakodnevnom govoru se od sagovornika očekuje da će se uspostaviti takva saradnja tokom komunikacije da se ti isti sagovornici pridržavaju kooperativnog principa. Doduše, treba napomenuti da pored doslovnog, može postojati i skriveno značenje putem kojeg se iskazuje određena namera. To značenje, po imenu implikatura, nastaje upravo kada se odstupa od principa kooperativnosti i kada sagovornici ne poštuju maksime. Što se tiče namera, one mogu biti razne, a kršenje principa kooperativnosti je posebno prisutno kada su u pitanju komedije, ili humoristični filmovi, ili bilo koji sadržaji ove vrste. Često se to dešava da bi se gledaoci zasmijali i zabavili. U ovom radu će se analizirati i veza između kršenja dve maksime i humora, ali će se analizirati i situacije, odnosno u kojim sve slučajevima može da dođe do kršenja maksima. Nakon što su se posmatrala sva četiri dela filma, izdvojeno je ukupno 160 primera, po 80 za obe maksime. Ti primeri predstavljaju kršenje jednu od maksima iz određenog razloga, što će sve biti objašnjeno u daljem izlaganju.

Cilj istraživanja jeste da se pronađu, zatim klasifikuju i opišu, a na kraju i primerima potkrepe načini kršenja dve maksime prema Griceu. Takođe je jedan od ciljeva da se opiše veza između kršenja maksima i humorističkog efekta, ali budući da humor nije jedini razlog kršenja, cilj je da se izanaliziraju i ostali razlozi. Rad se zasniva na par pretpostavki. Očekuje se da će se maksima informativnosti najčešće kršiti da bi se izbegla neprijatna istina, a maksima istinitosti kako bi se izrazila neka loša namera, odnosno likovi koji su antagonisti će lagati zarad svojih zlih ciljeva. Pošto je u pitanju kršenje maksima, svako nepoštovanje je svesno, ali se očekuje više različitih razloga, kao i to da se veliki broj likova neće pridržavati principa kooperativnosti. Očekuje se i upotreba sarkazma i ironije u velikom broju.

1.2. Sastav i struktura korpusa

Korpus rada se sastoji od ukupno 160 transkripata dijaloga iz filmova po imenu *Shrek*, *Shrek 2*, *Shrek 3* i *Shrek 4 – Forever After*. Ti transkripti su predstavljeni kao događaji i svaki događaj je detaljno opisan kroz 5 stavki – kontekst, situacija, kršenje maksime, nameravana implikatura i ostvarena implikatura. Najpre su opisani događaji u kojima se krši maksima informativnosti. Prvih 14 transkripata pokazuje kršenje maksime kada je reč o filmu *Shrek*, dok je narednih 18 preuzeto iz filma *Shrek 2*. Iz filma *Shrek 3* je upotrebljen 31 transkript, a 28 je izdvojeno iz filma *Shrek 4 – Forever After*. Nakon analiziranja primera u kojima se prekršila maksima informativnosti, analiziraju se primeri gde se krši maksima istinitosti. 27 transkripata opisuje događaje u kojima se krši maksima istinitosti kada je u pitanju prvi nastavak po imenu *Shrek*, dok je iz *Shreka 2* izdvojeno 13 primera. 20 primera je iz filma *Shrek 3*, kao što je poslednjih 20 dijaloga izdvojeno iz filma *Shrek 4 – Forever After*. Transkripti su preuzeti sa interneta, odnosno izdvojeni su iz engleskih titlova za filmove. Svaki primer, ili događaj opisuje celu jednu situaciju i sve što je rečeno kao deo te situacije. Ako bi jedna situacija sadržala više primera kršenja maksima, onda se ti primeri opisuju kroz

više događaja. U nekim situacijama bi se kršila i maksima informativnosti i maksima istinitosti, te bi se te situacije opisale u dva događaja, u jednom gde se krši prva, i drugom koji opisuje kako se krši druga.

1.3. Kratak pregled relevantne literature

Za ovo istraživanje je relevantna literatura koja obuhvata više različitih oblasti. Najpre treba spomenuti vrlo bitan rad koji je poslužio kao polazište, a to je Austinova studija o govornim činovima pod imenom *How to Do Things with Words* (1962). Tu se govori o činovima podeljenim na tri nivoa, a to su lokucioni, ilokucioni i perlokucioni nivo. Ovaj rad je dalje inspirisao Searlea da opiše razliku između direktnih i indirektnih govornih činova, te su i teorije ovog lingviste doprinele pisanju ovog rada. Rad *The Difference between Direct and Indirect Speech Acts. When Are Speech Acts Successful?* od autora Sebastiana P. (2016) takođe je bio značajan za ovaj, kao i *Foundations of Illocutionary Logic*, od D. Vandervekena i J. Searlea (1985), koji predstavlja formalnu i sistematsku studiju logičkih osnova teorije govornih činova.

Ipak, rad koji je bio od presudnog značaja i najbitniji za ovo istraživanje je *Logic and Conversation* (1975) H.P.Gricea. Upravo princip kooperativnosti koji je on opisao u svom radu predstavlja osnovu ovoga rada. Princip kooperativnosti čine pravila kojih se sagovornici moraju pridržavati kako bi komunikacija bila uspešna. Grice govori i o implikaturama, koje nastaju kao posledica nepoštovanja principa kooperativnosti. Više lingvista je pisalo o razlozima nepoštovanja ovog principa, a rad *The Violation of Cooperative Principle and Four Maxims in Iranian Psychological Consultation* govori o kršenju maksima iz kulturoloških, mentalnih i emotivnih razloga (Sabhebi i Sobhani, 2014). Vrlo bitan rad bio je i Leechova knjiga *Principles of Pragmatics* (1983), gde se govori i o principu učtivosti, koji

Leech tretira kao zasebnu pojavu. Leechovu teoriju kritikuju neki lingvisti, kao npr. Blum-Kulka kroz svoj rad *Indirectness and Politeness in Requests: Same or Different* (1987), a tu je i članak A. Hadija pod nazivom *A Critical Appraisal of Grice's Cooperative Principle* (2013), koji kritički pristupa Griceovom delu.

Treba napomenuti i da su za ovaj rad bili bitni razni termini koji se odnose na oblasti pragmatika i analiza diskursa. Da bi se pisalo o značajnoj terminologiji, pomogli su radovi *Discourse Analysis*, Browna i Yulea (1983) i *Pragmatics* (Yule, 1996). Značajni su bili i *Doing Pragmatics*, Grundy (2000), kao i *Pragmatics and Discourse* (2002) od Cutting, i *Semantics: A Coursebook* (Hurford, Heasley i Smith, 2007). Ovi radovi sadrže definicije relevantnih pojmova sa primerima koji ih najbolje predstavljaju.

Dosta je značajna bila i doktorska disertacija pod nazivom *Jezički i vanjezički aspekti verbalnog humora u engleskom i srpskom jeziku na primeru filmskih i televizijskih dijaloga: kognitivnolingvistički pristup* (Prodanović Stankić, 2013), kako se ovde moglo izdvojiti dosta značajnih informacija o humoru, o kome isto ima reči u ovom radu. Prodanović Stankić objašnjava i ulogu gledaoca u tumačenju filmskih dijaloga sa stanovišta različitih autora. Sa druge strane, Amidžić u *Understanding of Irony and Ironic Markers in American and Serbian Situation Comedies* fokus stavlja na pojavu ironije i analizira kako ona funkcioniše u humorističkim serijama.

Kako je više lingvista proučavalo vezu između principa kooperativnosti i humora, značajan je bio i rad *Verbal Irony and the Maxims of Grice's Cooperative Principle* (Alba Juez, 1995). Ovde se pokazuje kako ironija može da naruši sve četiri maksime. A kada je u pitanju rad *Implicatures in Film: Construal and Functions in Bridget Jones Romantic Comedies* (Desilla, 2012), saznajemo da implikature mogu da imaju dve funkcije u

romantičnim komedijama, stvaranje humora i narativnu funkciju. Isto se dosta o humoru govori i u radu *Humor and the Unsaid*, (Dolitsky, 1983).

Naposletku, vrlo je bitno napomenuti i srpsku literaturu koja je pomogla oko terminologije koja se u ovom radu koristi. *Semantika i pragmatika reči* (Prčić, 1997) i *Koliko razumemo nove anglicizme* (Panić Kavgić 2006), kao i *Mali englesko-srpski rečnik pragmatičkih termina* (Prčić, 2010) bili su značajni da se ovaj rad napiše. Treba spomenuti i rad *Posledice kršenja Griceovih maksima u odabranim dijalozima serije Prijatelji* od S. Stojanović (2017), koji je dosta poslužio da se bolje razume i samim tim i predstavi sva bitna teorija za ovaj rad.

1.4. Organizacija daljeg izlaganja

Naredno poglavlje je posvećeno teorijskom okviru istraživanja, gde su objašnjeni pojmovi povezani sa pojavom govornih činova i principom kooperativnosti. Objasniće se četiri maksime koje se odnose na Griceov princip kooperativnosti, kao i načini njihovog nepoštovanja. Takođe će biti reči o implikaturama, koje se javljaju kao posledice kršenja maksima. Sledeći će biti objašnjen humor, odnosno pisaće se o njegovim odlikama, kao i implikaturama i humorističkim efektima. Naposletku, objašnjene su uloge jezičkog i vanjezičkog konteksta. Treće poglavlje predstavlja glavni deo rada, a ono se bavi analizom korpusa koji je prikupljen. Tu će se opisivati situacije i klasifikovati primeri kršenja prve dve maksime po Griceu. Zaključno poglavlje će se baviti završnim razmatranjima i tu će se moći pročitati predlozi za dalja istraživanja. Na samom kraju se navodi spisak korišćene literature i izvora koji su poslužili za izvlačenje materijala bitnog za rad.

2. TEORIJSKI OKVIR ISTRAŽIVANJA

Ovo poglavlje će se baviti teorijskim osnovama neophodnim za analizu odabranih dijaloga. Poglavlje je podeljeno na više delova, kako bi se predstavilo sve što je značajno za rad. Počinje se sa teorijom govornih činova, predstavljenom u odeljku 2.1. Odeljak 2.2 služi za predstavljanje principa kooperativnosti, dok je odeljak 2.3 rezervisan za više reči o poštovanju i nepoštovanju maksima. Dok odeljak 2.4. služi za predstavljanje načina namernog nepoštovanja maksima, odeljak 2.5. je namenjen konverzacionim implikaturama. Odeljak 2.6. se bavi verbalnim humorom, a sledeći, odnosno 2.7. postizanjem humorističkih efekata, odnosno objašnjenjem kako do toga dolazi. Naposletku, odeljak 2.8. je namenjen objašnjenju implikatura i humorističkih efekata, dok je poslednji odeljak u ovom poglavlju, 2.9. posvećen ulozi konteksta i vanjezičkog znanja.

2.1. Teorija govornih činova

Kada je u pitanju svakodnevni govor, može se reći da se iskazi ne sastoje samo od rečenica i njihovih gramatičkih struktura, već se takođe iznošenjem iskaza vrši određena funkcija, odnosno radnja. Te radnje se po Austinu (1962) zovu **govorni činovi** (eng. *speech acts*). Ti činovi su vezani za govornikovu komunikativnu nameru, a on očekuje da će sagovornik tu nameru i da prepozna.

Postoji dva načina podele govornih činova, a to su po funkciji i strukturi. Ukratko se mogu objasniti obe podele. Treba napomenuti da danas postoji više funkcijskih podela govornih činova, ali je i dan danas najšire prihvaćena ona koju je uveo Searle (1976). On govorne činove deli na sledeće grupe: **deklarative** (eng. *declarations*), **reprezentative** (eng. *representatives*), **komisive** (eng. *commissives*), **ekspresive** (eng. *expressives*) i **direktive**

(eng. *directives*). Tu je i strukturna podela, koja se zasniva na podeli rečenica na tri osnovna tipa i njihovim opštim komunikativnim funkcijama. Postoje tri osnovne rečenične strukture, a to su **izjavna**, **upitna** i **imperativna**. (eng. *declarative, interrogative and imperative*). Osnovne komunikativne funkcije su **iskaz**, **pitanje** i **naredba/molba/zahtev** (eng. *statement, question, order/demand/request*). Austin tvrdi da postoji veza između rečenične strukture i njene funkcije. On govori o direktnoj vezi i **direktnim govornim činovima** (eng. *direct speech acts*), do kojih dolazi kada se izjavna rečenica upotrebi za davanje iskaza, upitna za postavljanje pitanja i imperativna za iskazivanje naredbi, molbi ili zahteva. Postoje i **indirektni govorni čini** (eng. *indirect speech acts*), gde je veza između strukture rečenice i njene funkcije indirektna. To se dešava kada se izjavna ili upitna rečenica koriste da se izda molba ili naredba, a imperativnom rečenicom se daje iskaz. Po Yuleu (1996), najčešći oblik indirektnog govornog čina je kad upitnom rečenicom dajemo naredbu. Tada se od sagovornika ne očekuje nikakav odgovor, već određena radnja. Na primer, upitna rečenica *Could you close the window, please?* ustvari predstavlja iznošenje naredbe, ili molbe (*Close the window!*)

Austin takođe govori o tri nivoa govornih činova, a to su lokucioni (eng. *locutionary act*), što je ustvari termin za osnovni čin izražavanja smislenog jezičkog iskaza, zatim ilokucioni (eng. *illocutionary act*), koji je u pitanju kada se izražava namera govornika i koji se ostvaruje upotrebom komunikativne snage izraza, zbog čega se u literaturi može naleteti i na termin ilokuciona sila (eng. *illocutionary force*), kao i perlokucioni čin (eng. *perlocutionary act*), koji predstavlja efekat koji iskaz ima na sagovornika (eng. *perlocutionary effect*). Lokucioni čin iskaza bi bio *Tomorrow will be 40°C*, i on predstavlja izjavu o tome kakvo će vreme biti sutra, odnosno koja temperatura može da se očekuje. Ilokucioni čin bi bila govornika namera da upozori sagovornika ili da ne izlazi iz kuće ako ne

mora, ili da ne nosi neku debelu i toplu odeću ako ide negde. Tu je i perlokucionni čin, ili efekat, a to je ili sagovornikovo ostajanje kod kuće, ili oblačenje nečega tankog i prijatnog.

2.2. Princip kooperativnosti

Grice (1975) govori o nečemu što se zove uspešna komunikacija, ali da bi se prepoznala kao takva, njeni učesnici moraju da lepo saraduju. Šta znači lepo saradivati? Odgovor je jednostavan – moraju se poštovati određeni principi tokom govorne interakcije, koja se temelji na međusobnoj saradnji. Kada govornik prenosi poruku svom sagovorniku, mora je enkodirati tako da je sagovornik može dekodirati na najlakši mogući način, odnosno sadržaj mora biti takav da ga sagovornik, ili slušalac lako razume. Ako govornik to ne uradi, dolazi do „prepreka” u komunikacijskom kanalu, i velika je verovatnoća da će sagovorniku biti teško da razume šta mu se govori.

Grice je definisao **princip kooperativnosti** (eng. *the cooperative principle*), i o njemu govori na sledeći način (1975: 45): „Doprinos procesu komunikacije treba da bude onakav kakav se od učesnika u komunikaciji očekuje, u trenutku u kom se to od njega očekuje, u skladu sa obostrano prihvaćenim ciljem ili pravcem u kojem se komunikacija u kojoj komunikator učestvuje dalje razvija”. Iz ovog opšteg principa se dalje mogu izvesti sledeća pravila, i sad možemo spomenuti nešto što se zove **konverzacione maksime** (eng. *maxims of conversation*).

1. **Maksima informativnosti**¹ (eng. *maxim of quantity*), koja govori o tome da govornik treba da daje odgovarajuću količinu informacija, niti manje niti više;

¹ Prevode termina za tipove maksima nudi Prof. dr Prčić (2010)

2. **Maksima istinitosti** (eng. *maxim of quality*), koja nalaže da govornik mora da govori istinu, odnosno daje iskaze samo za koje je siguran da su tačni i istiniti, što znači da nikako ne treba da predstavlja kao istinu nešto što nije proverio i potvrdio;

3. **Maksima relevantnosti** (eng. *maxim of relevance*), po kojoj je bitno da doprinos govornika bude relevantan za datu temu razgovora;

4. **Maksima načina ili jasnosti** (eng. *maxim of manner*), koja zahteva da se izbegavaju nejasnoće, dvosmislenosti i preopširnost pri iznošenju iskaza.

Grice je takođe govorio o nečemu što je nazvao **maksima učtivosti** (eng. *maxim of politeness*), za koju je smatrao da se isto može izdvojiti kao jedan od pravila, ili principa. Po ovoj maksimi, govornik treba da bude učtiv putem iznošenja svojih iskaza. No, Leech uvodi princip učtivosti (eng. *politeness principle*) u svom radu (1983) i smatra ga nužnom dopunom principa kooperativnosti. Postoji još jedan pogled na maksime, a to je da sve one ustvari mogu biti deo maksime istinitosti, jer sve maksime proističu iz nje. Huford, Heasley i Smith (2007), pojednostavljaju princip kooperativnosti rečima da govornik treba da bude od što veće pomoći svome sagovorniku. Prema njima, istinitost ne treba da se posebno izdvaja kao maksima, jer se podrazumeva da je istinitost deo principa kooperativnosti, odnosno uvek se očekuje da govorimo istinu. Međutim, kada Grice priča i ovom maksimi, navodi je u listi maksima jer ima sličnu, ili čak jednaku, ulogu u stvaranju implikatura. A opet, Leechu su maksima informativnosti i istinitosti jedna ista stvar, jer je u oba slučaja količina informacija u iskazu zavisi od toga u kojoj meri govornik želi da izbegne davanje neistinitih iskaza.

Princip kooperativnosti podrazumeva međusobni dogovor o saradnji između učesnika u komunikaciji. Ako te vrsta saradnje postoji, očekuje se da će oba učesnika poštovati data pravila tokom razgovora. Ta pravila su nazvana maksime, odnosno maksima informativnosti, istinitosti, relevantnosti i jasnosti. No, treba i napomenuti da Grice jedino maksimu

relevantnosti ne obrazlaže previše detaljno, jer je njena formulacija problematična (Davies, 2000). Po Griceu, postoji više vrsta i različitih fokusa relevantnosti, može doći i do promene fokusa u toku samog razgovora, ili do promene teme u razgovoru, itd. Zatim, tu je i pitanje za šta i u odnosu na šta je neki određeni iskaz relevantan. Zato Brown i Yule (1983) predlažu rešenje za ovaj problem, a to je da se ta maksima paragrazira na sledeći način: „doprinos procesu komunikacije treba da bude relevantan u pogledu datog okvira razgovora”. Drugim rečima, sagovornici treba da se drže teme diskursa što je više moguće, nadovezivajući se na ono što je prethodno rečeno. Leech se slaže sa ovim (1983), te po njemu iskaz može biti relevantan samo ako doprinosi cilju komunikacije. A opet, Sperber i Wilson (1995) nalažu da sve maksime mogu da se svrstaju u maksimu relevantnosti, zato što se relevantnost javlja u svakoj verbalnoj razmeni.

2.3. Poštovanje i nepoštovanje maksima

Kada se govori o svakodnevnom životu, podrazumeva se da očekujemo da je sve što čujemo ili čitamo nešto što ima smisla, da je to jedna relevantna povezana celina. Zato kada govorimo o maksimama, možemo reći sledeće: govornik se obavezuje da će njegovi iskazi biti istiniti, nedvosmisleni, ali pre svega, da će dati dovoljnu količinu informacija i da će davati informacije koje su relevantne za trenutni tok razgovora.

Trebalo bi napomenuti da nekad sagovornici žele da sarađuju, ali jednostavno ne mogu da se pridržavaju principa kooperativnosti, jer na primer, neka informacija nije dobro proverena. U tom slučaju, da se recimo ne bi kršila maksima istinitosti, mogu da se iskoriste **diskursne ograde** (eng. *hedges*). One se koriste da se sagovornik upozori da se možda neće ispoštovati princip kooperativnosti. Mogu se koristiti sledeće fraze: *as far as I know, I'm not sure, perhaps I'm being wrong*, i slične. Ovako nešto se može primeniti i da se ne bi kršila

maksima informativnosti. Tada se mogu koristiti fraze *as you know already*, *in a nutshell*, *to sum up*, *to make the story short*, i slične. Kada hoćemo da promenimo temu, da ne bismo kršili maksimu relevantnosti, možemo reći *by the way*. Naposljetku, i da bi se poštovala maksima jasnosti, takođe postoje određene fraze. To su sledeći izrazi: *perhaps you find this confusing*, *I'm not sure if this is making any sense*, i slično. Govornici koji žele da ispoštuju princip kooperativnosti mogu da koriste ove ograde svaki put kada im pretili kršenje određene maksime. Prema Grundyju (2000), sagovornici uglavnom žele da je njihova poruka dovoljno jasna, informativna, istinita, itd. Ako, s druge strane, neko želi da odustane od razgovora, može da određeno pitanje ili iskaz odgovoriti izjavom *No comment*.

Svaki put kada govornici iz nekog razloga nisu iskreni, ne drže se teme, ili ne daju onoliko količinu informacija koja je potrebna, nego kriju traženu informaciju ili previše podataka iznose te rizikuju da svome sagovorniku budu dosadni, dolazi do nepoštovanja maksima. Ako je govornik dvosmislen, kad nije dovoljno jasan, ili pokušava da zbuni, prevari, obmane svog sagovornika, i tada dolazi do nepoštovanja principa kooperativnosti. Poštovanje maksima je ono što omogućava lakšu interpretaciju iskaza. Svakim nepoštovanjem bilo koje maksime dolazi do poteškoća, treba da se uloži napor kako bi slušalac razumeo šta govornik ustvari želi da kaže. Doduše, kada govorimo o nepoštovanju konverzacionih maksima, ono može da se podeli na **nesvesno** (eng. *flouting*), **nenamerno** (eng. *infringing*), **prikriveno** (eng. *opting out*) i **namerno** (eng. *violating*).

2.4. Načini namernog nepoštovanja maksima

Jedno od načina nepoštovanja maksima je namerno nepoštovanje, koje još možemo nazvati i kršenje, a to je takvo nepridržavanje pravila gde govornik ima nameru da ne saraduje sa svojim sagovornikom kako se to od njega očekuje. Cilj govornika u tom slučaju

može biti da zbuni, zavara, prevari svog sagovornika, da se šali sa njim, ili prosto ne želi da mu otkrije istinu iz nekog razloga, a ti razlozi su mnogobrojni. To može biti neki lični razlog, kao na primer da se govornik srami istine, ili možda želi svog sagovornika da poštedi neke informacije za koju smatra da bi bila bolna za njega. To kršenje se može odviti na nekoliko načina. Govornik ili govori nešto što je skroz drugačije od istine, ili daje istinite informacije, ali ne daje onu količinu informacija koja je poželjna, te ili navodi premalo, ili daje previše informacija, ali ide okolo naokolo, te opet ne daje onu informaciju koja se od njega očekuje. Do kršenja dolazi i kada govornik namerno menja temu, ili koristi fraze koje su dvosmislene.

Kada govornik krši određenu maksimu, sagovornik može to da primeti i shvati, a može i da se desi da ništa ne primeti. Primer namernog kršenja može biti sledeći:

a) Husband: *How much did you pay for these shoes?*

Žena: *Less compared to that bag.*

Ovde se radi o kršenju maksime informativnosti. Kako Cutting tvrdi (2002), govornik u ovakvim situacijama može da se smatra ekonomičnim u pogledu istine, jer ne navodi dovoljno traženih informacija, već daje odgovor koji je delimičan. U primeru a) žena iz nekog razloga ne želi mužu da otkrije cenu cipela, nego navodi informaciju koja nije neistina, ali mu ni ne daje odgovor koji traži. Ona vešto sakriva traženu istinitu informaciju, to jest tačnu cifru, sa namerom da mu ne da konkretan odgovor, ali opet, ona ni ne laže, samo govori neku drugu istinu, koja ima veze sa datom temom.

Sledeće što treba napomenuti je da svaki put kada govornik daje neistinite informacije u cilju obmane ili da bi sakrio istinu, krši se maksima istinitosti. Recimo, ako imamo situaciju u kojoj roditelj pita dete šta je dobilo na testu, a ono odgovori da je dobilo peticu, iako je dobilo trojku, dete krši maksimu istinitosti, a razlog može biti strah da ga roditelji ne grde. Sa

druge strane, ako imamo situaciju gde devojka pita svoju drugaricu kako joj se sviđa njena nova frizura, a ona joj odgovori da joj lepo stoji, iako ne misli to, i ovde se krši maksima istinitosti, ali u ovom slučaju radi se o „beloj laži”. Cutting (2002) kaže da je u nekim kulturama sasvim prihvatljivo kršiti ovu maksimu zarad viših ciljeva, odnosno sveopšte dobrobiti, i upravo to znači da su „bele laži” prihvatljive. Ovakav primer imamo i kada se detetu laže da je lepo nacrtalo nešto, kako se to dete ne bi povredilo ili uvredilo.

Nekoliko reči može se spomenuti i o kršenju maksime relevantnosti i jasnosti. Kada se krši maksima relevantnosti, to znači da govornik namerno menja temu jer želi da izbegne da traženu informaciju iz nekog razloga. To može biti jer mu je neprijatno da komentariše nešto na određenu temu, a možda mu se i nešto drugo odvija u glavi, te mu se neka druga tema čini bitnijom.

b) Osoba 1: *I don't like that teacher.*

Osoba 2: *Do you know what's going to be on the test tomorrow?*

Primer b) pokazuje da osoba 2 ili želi da izbegne da da odgovor o profesoricu koja se spominje, jer joj je možda neprijatno da da loš komentar, ili ne želi da da dobar komentar pa da se suprodstavlja sagovorniku, ali može i da bude odraz toga da je okupirana nekim drugim stvarima, koje smatra bitnijim, pa ni ne zapaža komentar, nego kreće da ispituje sagovornika u vezi sa nečim što je njoj u datom momentu bitnije. Naposletku, kada se krši maksima jasnosti, podrazumeva se da govornik ne želi da traženu informaciju, te koristi rečenice koje su dvosmislene ili namerno nije glasan i jasan, kako ga sagovornik ne bi razumeo. Kada govornik mrmlja sebi u bradu kao odgovor na pitanje, može se reći da se krši maksima jasnosti. Kršenje maksime jasnosti se može videti i u sledećem primeru:

c) *Yesterday I caught a burglar in my pijamas.*

Primer c) pokazuje dvosmislenost, jer se ne može proceniti da li je provalnik bio u pidžami kada je uhvaćen, ili je osoba koja je uhvatila provalnika u to vreme nosila pidžamu.

2.5. Konverzacione implikature

Nekada u svakodnevnom govoru dođe do neslaganja između značenja rečenice i **pragmatičkog značenja** (eng. *pragmatic meaning*), odnosno nameravanog značenja. Štaviše, rečenično značenje se može u potpunosti razlikovati od namere govornika, a to se dešava kada govornik nešto poručuje na indirektan način. H.P.Grice je za ovu pojavu uveo termin **implikatura** (eng. *implicature*), a definiše je kao sve ono što govornik implicira, predlaže ili misli iskazom koji je o nečemu dao. Pošto je za ovaj rad bitno izdvojiti konverzacione implikature, ovde će se više pričati o tome šta one predstavljaju. Izvedene iz principa kooperativnosti i maksima, po Griceu, ove vrste implikatura imaju određenu svrhu u komunikaciji, a to je efikasna razmena informacija između sagovornika. Kao što je već spomenuto, u razgovoru je vrlo bitno poštovati princip kooperativnosti, da bi bio što uspešniji. Kada se radi o svakodnevnoj komunikaciji, može se reći da se ona ne sastoji iz niza nepovezanih rečenica, odnosno svaki sagovornik daje svoj doprinos u razmeni informacija. Kada se prenose informacije, govornik je taj koji to čini, i on može koristiti implikature, dok slušalac ima zadatak da ih prepozna i da putem interferencije odgonetne koje značenje je nameravano. Za to su bitni kontekst i vanjezičko znanje, ali o njima će biti više reči u odeljku 2.9. Pomoću njih, slušalac uspostavlja vezu između iskaza i dolazi do odgovarajuće interpretacije. Grice konverzacione implikature deli na dve vrste, a to su **generalizovane** (eng. *generalized conversational implicature*) i **partikularizovane** (eng. *particularized conversational implicature*). Generalizovane ne zahtevaju od slušaoca da ima dodatno znanje o kontekstu. Primer d) prikazuje kako izgleda jedna takva implikatura.

d) *Some people are workaholics.*

Zahvaljujući primeru koji je dat, slušalac ili čitalac može da zaključi da određeni broj voli mnogo da radi, ali ne svi, odnosno neki to i ne vole. Prema Yuleu, ovi primeri su najbolje predstavljeni članom a/an u engleskom jeziku.

e) *A dog followed me down the road.*

Primer e) podrazumeva da je u pitanju neki pas, bilo koji, a ne određeni pas za koga slušalac zna da postoji. Da je u pitanju ovo drugo, govornik bi koristio član *the*, a ne *a*, ili možda *my*, *your*... Kada se radi o generalizovanim konverzacionim implikaturama, u njih spadaju i **skalarne implikature** (eng. *scalar implicature*). Njihovo značenje se tumači na osnovu skale koja sadrži određene vrednosti. Kada se izražava kvantitet, onda se radi o skalarnoj implikaturi. Tada se koriste reči *all*, *many*, *few*, *some*, *always*... Takođe se tu mogu javiti glagoli *must*, *might*, *may*... Kada upotrebimo jedan izraz iz skale, implicira se odričan oblik onog izraza koji izražava veću vrednost na skali od upotrebljenog. To se vidi u primeru f), gde *sometimes* implicira da nije *always*, *often*, *usually*, itd.

f) *I sometimes forget to do my homework.*

Kao što je već spomenuto, još jedna vrsta konverzacione implikature je partikularizovana. Ona je vezana za kontekst komunikacije. U ovom slučaju se razgovor odvija u posebnom kontekstu koji je poznat sagovornicima, pa nemaju dodatni napor da se implikatura protumači. Primer g) predstavlja kako to izgleda.

g) Child: *Where is my pencil case?*

Mom: *Go see where your brother is.*

Dete pita gde mu je peratonica, a majka umesto da da odgovor na to pitanje, kršeći maksimu relevantnosti odgovara da treba da ide da vidi šta mu brat radi. Time implicira da mu brat često uzima stvari.

2.6. Verbalni humor

Humor je nešto čime se od davnina bave mnogi, filozofi, lingvisti, itd. Ne postoji jedna konkretna definicija za ovaj termin, jer je teško jednom obuhvatiti sve aspekte humora. Sa druge strane, kako različite kulture podrazumevaju različite stvari kada je u pitanju humor, i to može biti razlog što ga je teško definisati. Na kraju krajeva, ono što je smešno jednoj osobi, ne mora nužno biti i nekoj drugoj, pošto ljudi imaju drugačiji smisao za humor. Ipak, definicija koju nudi Prodanović Stankić (2013) glasi: „Humor je posebno svojstvo koje izaziva smeh ili osećanje zadovoljstva kod ljudi, ali ujedno, to je i sposobnost čoveka da se smeje stvarima, pojavama i situacijama koje smatra smešnim.” Postoji **neverbalni** (eng. *non-verbal humor*) i **verbalni humor** (eng. *verbal humor*).

Kada je reč o verbalnom humoru, dolazi do nepodudarnosti izražene upotrebom jezičkih elemenata, za razliku od neverbalnog, gde do nepodudarnosti dolazi upotrebom nejezičkih elemenata (pokreti tela, mimika, gestikulacija...) Kada se kaže nepodudarnost, misli se na nesklad između očekivanog i neočekivanog, što često može izazvati iznenađenje kod slušaoca. Ross (1998) govori o humoru kao o svemu onome što nekog može da nasmeje, ali takođe spominje sledeće: „Iako je smeh najčešća reakcija na humor bilo koje vrste, to ne mora da bude slučaj, jer možemo da se (na)smejemo i kad smo zbunjeni ili postićeni, odnosno ta vrsta reakcije može sasvim izostati. Takođe, svaka nepodudarnost nije nužno smešna, jer ukoliko se čovek oseća na bilo koji način ugroženo ili nesigurno, nepodudarnost udružena s neočekivanom situacijom može dovesti do straha, a ne do smeha.”

2.7. Postizanje humorističkih efekata

Kada se humor stvara, najčešće je to s ciljem da se kod slušalaca, ili gledalaca izazove reakcija, odnosno određena reakcija kao što je smeh, ili prosto dobro raspoloženje. Postoji razlika između pojmova **smešno** (eng. *funiness*) i **humoristično** (engl. *humorousness*), i nju treba pomenuti. Kotthoff (2006) kaže sledeće: „razlika između ova dva pojma se svodi na nameru enkodera. Smešno nije postavljeno s namerom da izazove smeh, već može spontano nastati iz date situacije, za razliku od humorističnog, koje nužno proizilazi iz namere enkodera da nasmeje dekodera’’. Ovde je jako bitno spomenuti faktor iznenađenja, zato što je on neophodan za potpuno ostvarivanje humorističkog efekta, i to bez obzira na nameru enkodera. U jeziku, humor se javlja tamo gde ima nesklada između onog što dekodir očekuje da čuje od enkodera, i onog što enkoder stvarno izgovori.

Humor može da uključuje sledeće stvari, koje se najčešće i koriste da bi se postigli humoristički efekti: **igra rečima** (eng. *wordplay*), podsmevanje, zadirivanje, **sarkazam** (eng. *sarcasm*) **ironija** (eng. *irony*), **dvosmislenost** (eng. *ambiguity*), itd. Kada se poigrava jezikom, takođe se igra značenjem iskaza (eng. *pun*). Govornik može koristiti reči koje najčešće imaju suprotna značenja. Kada se želi ispoljiti dvosmislenost, to može biti na tri nivoa, a to su gramatički, semantički i pragmatički. Ispoljavanje na pragmatičkom nivou se takođe odnosi i na svesno nepoštovanje principa kooperativnosti. Takođe imamo iskaze u kojima postoji kontrast između rečenog i nameravanog. Tada je u pitanju ironija ili sarkazam, i tada se ne podudaraju rečenična forma i značenje. Za ironičan iskaz je potrebno da slušalac interpretira govornikovu nameru kao takvu. U tom slučaju, kontekst pomaže. Ako imamo rečenicu *How great!*, ona se može protumačiti na dva načina. Prva interpretacija može biti da govornik poručuje da je nešto super, odnosno dobro, dok druga, uz ironični ton, može da znači upravo suprotno, da je nešto loše. Ako neka rečenica ima pozitivan oblik, ali je njeno značenje negativno, tada se radi o **kritici** (eng. *ironic criticism*). Sa druge strane, ironiju

možemo upotrebiti i da udelimo **kompliment** (eng. *ironic compliment*). To se dešava kada rečenica ima negativan oblik, ali pozitivno značenje. Naravno, da bi se udelio kompliment ili da bismo nekoga kritikovali, ne mora se uvek koristiti ironija. Ipak, humor može da podrazumeva upotrebu ironije. Desilla (2012) govori o ova dva elementa kao o nečemu što može značajno da poveća humoristički efekat, a potreban je i veći napor od strane sagovornika da protumači značenje koje je nameravano.

2.8. Implikature i humoristički efekti

Svaki put kada govornik iskazuje svoje namere ne na direktan, već na indirektan način, možemo reći da se radi o implikaturi. Kao što je već spomenuto, ovaj termin je uveo filozof H.P.Grice, a on je i definisao implikaturu kao nešto što se implicira, predlaže ili misli iskazom. Implikature su deo pragmatičkog aspekta značenja i imaju određene karakteristike. Takođe je bitno opet spomenuti da one nastaju kao posledica nepridržavanja principa kooperativnosti i maksima. Treba dodati da kako bi se stvorili humoristički efekti, često mora doći do toga da se maksime krše, a implikature slede iz toga. Da bi se, doduše, prepoznala implikatura, slušalac mora uložiti interpretativni napor kako bi odgonetnuo dodatno, nameravano značenje uz pomoć konteksta i vanjezičkog znanja. Na primer, kada govornik želi da se našali i bira da koristi sarkazam, može da se desi da sagovornik to razume, ali može doći i do toga da sagovornik uopšte ne prepozna da je u pitanju sarkazam, pa zaista poveruje da je istinit iskaz koji odgovara formi. To isto važi i za ironiju, igre rečima, igre značenjem... Sve ovo može da se shvati, ali i ne mora. U humorističkim knjigama, serijama i filmovima, maksime se često krše baš tako što se koriste sarkazam i drugi namerni vidovi nepoštovanja, a sve to je da bi se nasmejali čitaoci, ili publika. Tu se kriju i implikature, koje se i prave radi postizanja humorističkih efekata. Upravo te implikature i mogu da dovedu do smeha.

2.9. Uloga jezičkog i vanjezičkog konteksta

Analiza diskursa (eng. *discourse analysis*), kao i pragmatika, bave se analizom konteksta u kojem se odvija komunikacija, kao i vanjezičkog znanja potrebnog kako bi komunikacija bila što uspješnija. Od konteksta zavisi interpretacija značenja koje je nameravano, a on predstavlja situaciju, tj. vreme i mesto komunikacije. Takođe zavisi od vanjezičkog znanja, za koje se pretpostavlja da je zajedničko za sagovornike. Zbog toga govornik može da pretpostavi da njegov slušalac neće imati poteškoća kada je u pitanju razumevanje poruke koja se šalje. Prema Cutting (2002), imamo tri vrste konteksta. To su **situacioni** (eng. *situational context*), **vanjezički** (eng. *background knowledge context*) i **kotekst** (eng. *co-textual context*). Situacioni je neposredno fizičko prisustvo, odnosna situacija u kojoj se komunikacija odvija. Postoje slučajevi kada reči nisu dovoljne da bi se razumeo iskaz, nego moraju pomoći neverbalni signali, iliti gestovi, pokreti tela i slično. Ako imamo primer da govornik kaže kako je kupio *ovoliku* lubenicu, tu bi se trebalo koristiti pokret ruku da bi sagovorniku bilo jasno o kojoj se količini radi. Ako se ne koristi nikakav pokret, slušalac može samo da nagađa. Sa druge strane, tu je vanjezički kontekst, a on obuhvata znanje koje sagovornici imaju, ali jedno o drugom ili jedni o drugima, kao i o svetu. Postoje dva tipa ovog konteksta, a to su **kulturni** (eng. *cultural*) i **interpersonalni** (eng. *interpersonal*). Kulturni se odnosi na znanje o različitim sferama života, a interpersonalni na informacije koji sagovornici znaju jedno o drugom. Na kraju, tu je i kotekst, a on se odnosi na kontekst samog razgovora. To su sve one informacije koje sagovornici znaju a odnose se na ono što je rečeno.

h) Person 1: *What were you doing yesterday while waiting for me to come?*

Person 2: *Alice and I were watching TV, and the rest of them went to buy some food.*

Primer h) pokazuje kako sagovornik može da zaključi na koga se *the rest of them* odnosi, zato što se to verovatno spominje ranije u razgovoru ili oba govornika prosto znaju o čemu se radi.

Teorijski okvir

1. Teorija govornih činova

- govorni činovi (deklarative, reprezentative, komisive, ekspresive, direktive)
- rečenične strukture (izjavna, upitna, imperativna)
- komunikativne funkcije (iskaz, pitanje, naredba, molba, zahtev)
- direktni govorni činovi
- indirektni govorni činovi
- nivoi govornih činova (perlokucioni, lokucioni, ilokucioni)

2. Princip kooperativnosti

- konverzacione maksime (maksima informativnosti, maksima istinitosti, maksima relevantnosti, maksima načina ili jasnosti, maksima učtivosti)

3. Poštovanje i nepoštovanje maksima

- diskursne ograde
- nesvesno, nenamerno, namerno, prikriveno

4. Načini namernog nepoštovanja maksima

5. Konverzacione implikature

- pragmatičko značenje
- implikatura (generalizovane, partikularizovane, skalarne)

6. Verbalni humor

- neverbalni humor
- verbalni humor

7. Postizanje humorističkih efekata

- smešno
- humoristično
- igra rečima
- sarkazam
- ironija
- dvosmislenost
- kompliment
- kritika

8. Implikature i humoristički efekti

9. Uloga konteksta i vanjezičkog znanja

- situacioni
- vanjezički
- kontekst (kulturni, interpersonalni)

3. ANALIZA KORPUSA

Početak ovog poglavlja bi mogao da se iskoristi da se istakne da je u sva četiri filma o zanimljivom i nepredvidivom junaku pod imenom Shrek uspelo da se pronađe zadovoljavajući broj primera. Svi glavni junaci su na neki način kršili maksimu informativnosti i istinitosti, nekad svesno, a nekad nesvesno. Analiza korpusa daje na uvid ukupno 160 primera izdvojenih iz sva četiri dela, po osamdeset za obe maksime. Najpre će se navesti primeri kršenja maksime informativnosti, a zatim istinitosti. Za prepoznavanje i izdvajanje primera je bila značajna teorija o principu kooperativnosti i maksimama koju nam daje Grice (1975). Koristila se kvalitativna analiza i primeri su se izdvajali na osnovu toga da li su iskazi krili implikaturu, isto po Griceovoj definiciji (1975). Svaki put kada bi se uočilo da određeni iskaz sadrži implikaturu, uzeo bi se primer na razmatranje. Iako je u filmovima bilo i više od 160 primera kršenja dve maksime, izdvojeni su oni primeri koji su bili najuočljiviji i koji su bili najhumorističniji. Izvori su bila četiri filma, od prvog do poslednjeg dela o junaku po imenu Shrek. Prvi film se prikazivao o bioskopima 2001, dok su drugi bili 2004, treći 2007, a četvrti i poslednji nastavak 2010.

3.1. Metodologija istraživanja

Kao metod istraživanja upotrebljena je kvalitativna analiza pomoću koje su opisani primeri koji najbolje prikazuju nepoštovanje, odnosno kršenje Griceovih maksima. Najpre su se odgledala sva četiri filma kako bi se uočili primeri kršenja maksima. Primeri su se zatim izdvojili, ali su se filmovi odgledali još nekoliko puta, da bi se detaljno proučile situacije u kojima su se maksime kršile i da bi se izdvojilo sve što je relevantno. Posmatrali su se dijalozi između najmanje dva lika, nakon čega su se transkripti preuzeli u elektronskom obliku sa interneta. Koristili su se engleski titlovi koji su preuzeti zajedno sa filmovima, pa su

kopirani dijalozi, a opisane su situacije kako bi se što bolje razumeli razlozi iz kojih se maksime krše. Opisane su situacije u kojima bi određeni iskaz predstavljao kršenje jedne od dve maksime, a gde se može uočiti skriveno značenje, odnosno implikatura. Svih 160 situacija sadrži najmanje jednu implikaturu, i analizira se namera govornika koji krši maksimu, kao i efekat, odnosno da li je ta implikatura uspešno realizovana kod slušaoca ili nije. Pošto je svaka situacija različita, takođe se određivalo kada se maksima krši radi šale, sarkazma, ironije, učtivosti, da bi se sakrila neprijatna istina, i slično. Zatim su se filmovi opet ogledali da se proveriti da li je nešto propušteno, ili ima još materijala sa kojim bi moglo da se radi. Korpus koji čini 160 dijaloga, po 80 za svaku maksimu ubraja veći deo likova iz filmova i njihove dijaloge, uz koje su dati i opisi situacije iz koje svaki dijalog proističe. U ovom radu, pod dijalogom se podrazumeva govorna razmena između dve osobe koja obuhvata dva **dijaloška reda** (eng. *conversational turn*), odnosno, govornikov i sagovornikov (Panić Kavgić 2014: 11). Ti dijaloški redovi nisu nužno izraženi verbalno, nego se mogu izraziti i neverbalnim signalima, ili samo ćutanjem koje krije određenu poruku.

3.2. Narušavanje maksime informativnosti

Prvih osamdeset događaja je posvećeno različitim načinima kršenja maksime informativnosti i poigravanja istom. Od događaja 1 pa sve do događaja 14 radi se o primerima iz prvog dela filma, pod prostim nazivom *Shrek*. Zatim ide analiza filma *Shrek II*, a to su događaji od 15 do 32. Događaj 33 je prvi u nizu koji se odnose na treći deo, *Shrek III*. Poslednji primer vezan za ovaj film je događaj 62. Naposljetku, od događaja 63 do događaja 80 radi se o analizi poslednjeg nastavka, koji nosi naziv *Shrek IV – Forever After*.

Događaj 1

(1) **Kontekst:** Donkey: „Yes, I was talking to you. Can I tell you that you was great back there? Those guards! They thought they was all of that. Then you showed up, and bam! They was tripping over themselves like babes in the woods. That really made me feel good to see that.”

Shrek: „Oh, that's great. Really.”

Donkey: „Man, it's good to be free. Hey, wait a minute! I got a great idea! I'll stick with you! You're a mean, green, fighting machine. Together we'll scare the spit out of anybody that crosses us.”

Shrek roars.

Donkey: „Oh, wow! That was really scary. If you don't mind me saying, if that don't work, your breath certainly will get the job done, 'cause you definitely need some Tic Tacs or something, 'cause your breath stinks! Man, you almost burned the hair of my nose! Just like the time... (mumbling because Shrek puts hand on his mouth) – then I ate some rotten berries. I had strong gases eking out of my butt that day.”

(2) **Situacija:** Šrek pomaže Magarcu i uspeva da otera ljude koji ga vijaju kako bi ga odveli sa sobom, pa je Magarac krajnje zahvalan. Počinje svuda da ga prati, gde god da ide, ali Šrek ne želi novog prijatelja i skroz je nezainteresovan kada je u pitanju stvorenje koje se toliko trudi da se sprijatelji sa njim. Magarac nastavlja da priča i priča, bez prestanka i prateći Šreka u stopu. Priča konstantno i bez pauze.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac krši maksimu kvantiteta zato što nastavlja da govori i kada Šrek pokušava da ga učutka time što mu stavlja ruku na usta. Šrek nikako ne želi da ga sluša, ali on stalno daje nove informacije, koje čak niko niti traži niti mu je potrebno.

(4) **Nameravana implikatura:** Volim da pričam i prosto moram sve da kažem što mi je na umu.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca, te Šrek shvata kakav je Magarac.

Događaj 2

(1) **Kontekst:** Donkey: „Who! Look at that. Who'd want to live in a place like that?”

Shrek: „That would be my home.”

Donkey: „Oh! And it is lovely! Just beautiful! You are quite a decorator. It's amazing what you've done with such a modest budget. I like that boulder. That is a nice boulder.”

(2) **Situacija:** Magarac prvi put ugleda Šrekovu kuću.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac je previše pričljiv i iznova daje Šreku informacije koje on ni ne traži. Krši maksimu kvantiteta zato što ne može da prestane da priča i daje Šreku komplimente, ponašajući se kao prava ulizica.

(4) **Nameravana implikatura:** Time što nastavljam da pričam, biće manje ljut jer sam ga možda uvredio. Ne mogu da se kontrolišem, bolje da kažem sad lepe stvari da prikrijem koliko mi je neprijatno.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca, jer Šrek shvata kako se Magarac oseća.

Događaj 3

(1) **Kontekst:** Donkey: „I guess you don't entertain much, do you?”

Shrek: „I like my privacy.”

Donkey: „You know, I do too. That's another thing we have in common.”

(2) **Situacija:** Magarac pokušava da izvuče više reči iz Šrekovih usta, ali Šrek odbija da sarađuje. Iako mu Magarac stalno postavlja pitanja, Šrek jasno stavlja do znanja da mu nije do druženja.

(3) **Kršenje maksime:** Umesto da Šrek odgovori na pitanje dosledno, on kaže kako voli svoju privatnost. Ne odgovara da li se retko zabavlja, ali ipak stavlja do znanja kakvo je stanje.

(4) **Nameravana implikatura:** Podrazumeva se da ne radim to što me pitaš, jer volim svoju privatnost. Želim da odeš.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca i Magarac shvata kakva je Šrekova priroda.

Događaj 4

(1) **Kontekst:** Donkey: „Oh! Where do, uh, I sleep?”

Shrek: „Outside!”

Donkey: „Oh, well, I guess that's cool. I mean, I don't know you, and you don't know me, so I guess outside is best, you know. Here I go. Good night. I mean, I do like the outdoors. I'm a donkey. I was born outside. I'll just be sitting by myself outside, I guess, you know.”

(2) **Situacija:** Magarac želi da ostane sa Šrekom u kući, ali Šrek voli da bude sam pa ne želi da pozove Magarca da uđe. Magarac se rastužuje, ali ne želi to da kaže direktno.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac opet daje višak informacija, a ni ovaj put se od njega ništa slično ne traži. Priča neprestano i bez pardona, nervirajući Šreka koga ništa od toga nimalo ne zanima.

(4) **Nameravana implikatura:** Povredio si me time što ne želiš da me pozoveš da uđem.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 5

(1) **Kontekst:** Donkey: „Let me get this straight. You're gonna go fight a dragon and rescue a princess just so Farquaad will give you back a swamp, which you only don't have because he filled it full of freaks in the first place – is that about right?”

Shrek: „Maybe there's a good reason donkeys shouldn't talk.”

(2) **Situacija:** Šrek i Magarac započinju svoju avanturu (planiraju da pronađu princezu Fionu i da je oslobode od zmaja), pa je Magarac pun komentara kao i do sada. Očekivano, Šreku ne pada na pamet da saraduje i razmenjuje komentare.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek krši maksimu kvantiteta jer ne daje onu informaciju koja je tražena, i umesto da odgovori na pitanje i saraduje, kaže nešto uvredljivo kao što ima običaj.

(4) **Nameravana implikatura:** Stvarno si dosadan i ne znaš kada je vreme da zaklopiš. Ne volim da pričam sa tobom i samo želim da učutiš već jednom.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca, jer Magarac ne shvata sarkazam.

Događaj 6

(1) **Kontekst:** Shrek: „Okay, um, ogres are like onions.”

Donkey: „They stink?”

Shrek: „Yes! No!”

Donkey: „Oh, they make you cry?”

Shrek: „No!”

Donkey: „Oh, you leave them out in the sun, they get all brown, start sprouting little white hairs.”

Shrek: „No! Layers! Onions have layers! Ogres have layers – onions have layers. You get it? We both have layers.”

Donkey: „Oh, you both have layers. Oh. You know, not everybody likes onions. Cake! Everybody likes cakes! Cakes have layers!”

Shrek: „I don't care... what everyone likes! Ogres are not like cakes. ”

Donkey: „You know what else everybody likes? Parfaits! Have you ever met a person, you

say, let's get some parfait, they say, no, I don't like no parfait? Parfaits are delicious."

Shrek: „No! You dense, irritating, miniature beast of burden! Ogres are like onions. End of story. Buy bye! See ya later”

Donkey waits for a few seconds...

Donkey: „Parfaits may be the most delicious thing on the whole damn planet”

(2) **Situacija:** Dok idu ka tvrđavi da oslobode Fionu, Šrek pokušava Magarcu da objasni kako je on kompleksna ličnost i ima dosta slojeva.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac tera po svom govoreći stvari koje Šreka ne zanimaju, iako Šrek sad već otvoreno kaže da mu je iritantan i da treba da čuti. Opet daje višak informacija, odgovore na pitanja koja mu niko ni ne postavlja.

(4) **Nameravana implikatura:** Moram da isteram po svom do kraja, pa makar pukao!

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 7

(1) **Kontekst:** Donkey: „So, where is this fire-breathing pain-in-the-neck anyway?”

Shrek: „Inside, waiting for us to rescue her.”

(2) **Situacija:** Magarac i Šrek su konačno stigli do tvrđave prošavši sve prepreke. Vreme je da pronadu princezu Fionu, te Magarac pita Šreka gde je ona.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek se poigrava sa pitanjem koje je Magarac postavio, i umesto da da informaciju vezanu za princezu, on se igra rečima i ispada da je princeza veća napast od zmaja.

(4) **Nameravana implikatura:** Volim da se šalim i sa Magarcem i sa princezom, na račun princeze ovaj put. Princeza je verovatno teški smor, a zmaja mogu podneti.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 8

(1) **Kontekst:** Fiona: „Hey, wait. What are you doing? You should sweep me off my feet out yonder window and down a rope on to your valiant steed!”

Shrek: „You've had a lot of time to plan this, haven't you?”

(2) **Situacija:** Šrek pronalazi Fionu, koja je presrećna što je konačno spašena, ali ona ubrzo shvata da on baš i nije ono što je ona od njega očekivala da bude, nije ni trunčicu romantičan nego samo gleda kako da što pre obavi posao i odvuče je odatle.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek ne daje Fioni informaciju koju traži, nego govori kako je imala mnogo vremena da izrežira celo svoje spašavanje u svojoj glavi.

(4) **Nameravana implikatura:** Ismevam te zato što si romantična, dok mene nimalo ne zanima ništa od toga.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 9

(1) **Kontekst:** Donkey (laughing hard): „You think Shrek is your true love!”

Fiona: „What is so funny?”

Shrek: „Let’s just say I’m not your type, ok?”

(2) **Situacija:** Troje poznanika i glavnih junaka uspeva da pobegne od zmaja i srećni su što je sve gotovo. Šrek i dalje nosi kacigu, pa ga Fiona ne vidi i ne zna još da je on ogar, i dalje misleći kako je on njena prava ljubav i govoreći da moraju da se poljube, da dožive taj čuveni poljubac prave ljubave. Čim Magarac i Šrek shvate šta Fiona očekuje od njega, počinju da se smeju jer znaju ko je zaista Šrek, a ona je prelepa princeza koja želi i očekuje svog šarmantnog princa.

(3) **Kršenje maksime:** Umesto da Šrek saraduje sa Fionom i lepo da informaciju o tome šta je smešno, on kaže kako nije njen tip i time daje nedovoljnu količinu informacija.

(4) **Nameravana implikatura:** Smešno mi je što si tako naivna i očekuješ kule i gradove, a ne znaš ni sa čim imaš posla. Takođe, ne želim da ti otkrijem da sam ogar da se ne uplašiš.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca, ali Fioni nije jasno zašto se Šrek i Magarac tako ponašaju.

Događaj 10

(1) **Kontekst:** Fiona: „And what of my groom-to-be, Lord Farquaad? What’s he like?”

Shrek: „Well, let me put it this way, princess. Men of Farquaad’s stature are in short supply.”

Donkey: „I don’t know Shrek. There are those who think little of him.”

(2) **Situacija:** Fiona sad već zna da Šrek nije njen princ i rečeno joj je da treba da se uda za lorda Farkvada. Šrek je nosi na leđima, a ona odustaje od borbe i počinje da saraduje. Pita ih o lordu, da bi znala sa kim ima posla. Šrek i Magarac odgovaraju.

(3) **Kršenje maksime:** I Šrek i Magarac se igraju rečima i umesto da lepo kažu Fioni to što je zanima, oni se šale i na njen račun i na račun lorda Farkvada, koji je niži od prosečnog muškarca. Daju joj odgovor na pitanje, ali ne dovoljno informacija i definitivno ne onu najbitniju informaciju.

(4) **Nameravana implikatura:** Ismevam i tebe i tvog budućeg muža, zabavno mi je što misliš svašta lepo o njemu, a ustvari ni ne znaš koliko je on nizak.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca, jer Fiona ne zna kakav je lord.

Događaj 11

(1) **Kontekst:** Fiona: „Stop it both of you! You’re just jealous you can never measure up to a great ruler like lord Farquaad.”

Shrek: „Yeah, well, maybe you’re right, princess. But I’ll let you do the measuring when you see him tomorrow.”

(2) **Situacija:** Fiona ne dozvoljava Šreku i Magarcu da ismevaju ni nju, a ni lorda Farkvada. Brani ga, a Šrek se opet igra rečima i podbada je.

(3) **Kršenje maksime:** Umesto da joj Šrek jasno i glasno kaže šta treba i da joj konkretnu informaciju, on se sladi time što je ismeva i daje onoliko informacije koliko njemu odgovara. Ne laže je, ali njegova izjava nije dovoljno informativna.

(4) **Nameravana implikatura:** Uživam da se igram rečima i mnogo se zabavljam kada vidim koliko nisi ni svesna u šta se upuštaš.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 12

(1) **Kontekst:** Donkey: „Are you hiding something?”

Shrek: „Never mind, Donkey.”

(2) **Situacija:** Šrek i Magarac posmatraju zvezde i planiraju šta će dalje, kako će kada princezu odvedu lordu Farkvadu i šta onda nakon toga. Ustvari, Magarac je taj koji planira, dok Šreku ne pada na pamet da Magarca uključi u bilo kakve svoje planove. Magarac počinje da sumnja da Šrek nešto krije.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac pita Šreka šta nije u redu, ali Šrek nije dovoljno informativan. Kaže da nije bitno, umesto da da konkretan odgovor i odgovori na pitanje prikladno.

(4) **Nameravana implikatura:** Nije mi do priče, ne moraš ti sve da znaš o meni.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 13

(1) **Kontekst:** Donkey: „Princess, how 'bout if you don't marry Farquaad?”

Fiona: „I have to. Only my true love's kiss can break the spell.”

Donkey: „But, you know, um, you're kind of an ogre, and Shrek... well, you got a lot in common.”

(2) **Situacija:** Magarac otkriva da je Fiona poput Šreka noću, da se pretvara se u ogra svaki put kad sunce zađe. Shvata da ona možda ne treba da završi sa lordom Farkvadom, nego da je Šrek ipak prikladniji za nju. Pričaju o tome.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac ne govori princezi konkretno i direktno ono što želi da joj kaže, pokušava na skriveni način da joj poruči kako treba da bude sa Šrekom. Nedovoljno je informativan, jer ne koristi one reči koje treba.

(4) **Nameravana implikatura:** Ne želim da ti namećem svoje mišljenje i kažem nešto pogrešno, pa na fin način želim da ti pomognem da shvatiš da je možda Šrek ipak ljubav tvog života.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca, jer Fiona ne shvata šta Magarac poručuje jer je utučena.

Događaj 14

(1) **Kontekst:** Shrek: „She wasn't talking about me? Well then, who was she talking about?”

Donkey: „Uh-uh! No way, I am not saying anything. You don't wanna listen to me. Right? Right?”

(2) **Situacija:** Šrek saznaje od Magarca da Fiona nije rekla ništa ružno za njega, kako je mislio.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac neće da da Šreku odgovor, umesto toga kaže kako ga on iovako ne sluša.

(4) **Nameravana implikatura:** Dosta mi je toga da ti moje reči ništa ne znače i ne slušaš me.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 15

(1) **Kontekst:** Shrek: „Look at the time! I guess you'd better be going.”

Donkey: „Don't you want to tell me about your trip? Or how about a game of Parcheesi?”

Fiona: „Actually, Donkey... Shouldn't you be getting home to Dragon?”

Donkey: „Oh, yeah, that. I don't know. She's been all moody and stuff lately. I thought I'd move in with you.”

Shrek: „You know we're always happy to see you, Donkey. But Fiona and I are married now. We need a little time, you know, to be together. Just with each other. Alone.”

Donkey: „Say no more. You don't have to worry about a thing. I will always be here to make sure nobody bothers you.”

(2) Situacija: Šrek i Fiona se vraćaju sa medenog meseca i Magarac im je u kući, što ih iznenađuje.

(3) Kršenje maksime: Šrek ne poštuje maksimu informativnosti zato što nikako da kaže šta zaista želi, nego ide okolo naokolo, dajući Magarcu informacije, ali ne one koje treba.

(4) Nameravana implikatura: Idi, ostavi nas same.

(5) Ostvarena implikatura: Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 16

(1) Kontekst: Shrek: „Donkey!”

Donkey: „Yes, roomie?”

Shrek: „You're bothering me.”

Donkey: „Oh, OK. All right, cool. I guess... Me and Pinocchio was going to catch a tournament, anyway, so... Maybe I'll see y'all Sunday for a barbecue or something.”

Shrek: „He'll be fine. Now, where were we?”

(2) Situacija: Šrek konačno govori Magarcu da treba da ode i ostavi Fionu i njega same.

(3) Kršenje maksime: Magarac previše priča, iako ga niko ništa nije pitao.

(4) Nameravana implikatura: Iznenaden sam što žele da odem i povređuje me to.

(5) Ostvarena implikatura: Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 17

(1) Kontekst: Fiona: „I have a fairy godmother?”

Fairy godmother: „Shush, shush. Now, don't worry. I'm here to make it all better. With just a... wave of my magic wand your troubles will soon be gone, with a flick of the wrist and just a flash, you'll land a prince with a ton of cash. A high-priced dress made by mice no less, some crystal glass pumps and no more stress, your worries will vanish, your soul will

cleanse, confide in your very own furniture friends! We'll help you set a new fashion trend. 'll make you fancy, I'll make you great! The kind of girl a prince would date! They'll write your name on the bathroom wall... For a happy ever after, give Fiona a call! A sporty carriage to ride in style, sexy man boy chauffeur, Kyle, banish your blemishes, tooth decay, cellulite thighs will fade away! And oh, what the hey! Have a bichon fries! Nip and tuck, here and there to land that prince with the perfect hair, lipstick liners, shadows blush to get that prince with the sexy tush, lucky day, hunk buffet. You and your prince take a roll in the hay! Don't be drab, you'll be fab, your prince will have rock-hard abs, you can spoon on the moon with the prince to the tune, cheese soufflé, Valentine's Day - have some chicken fricassee! Nip and tuck, here and there to land that prince with the perfect hair..."

Fiona: „Stop!”

Furniture: „Fine. Be that way. We didn't like you anyway.”

(2) **Situacija:** Fiona upoznaje svoju vilu kumu.

(3) **Kršenje maksime:** Vila ne samo da ne odgovara Fioni na pitanje, nego počinje da joj peva iako Fionu ništa od toga što joj ona poručuje ne zanima.

(4) **Nameravana implikatura:** Najbitnije je da ja kažem svoje.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca, ali Fionu ništa od toga ne zanima.

Događaj 18

(1) **Kontekst:** Fairy godmother: „Harold... You force me to do something I really don't want to do.”

(her bodyguards start giving Harold a threatening look)

Harold: „Where are we?”

Girl: „Hi! Welcome to Friar's Fat Boy! May I take your order?”

Fairy godmother: „My diet is ruined! I hope you're happy.”

(2) **Situacija:** Vila kuma i Harold su u letećoj kočiji sa sve princom Čarmingom, njenim sinom, i stražarima, odnosno telohraniteljima. Ona je jako nezadovoljna njime i time što je Fiona sa Šrekom, a ne sa njenim sinom, pa ga je pokupila iz dvorca da može da ga grdi.

(3) **Kršenje maksime:** Vila nije dovoljno informativna, pa mi pomislimo da njeni telohranitelji planiraju da napadnu Harolda, a ustvari kada kaže da ju je naterao da uradi nešto što ne želi, misli na uzimanje kalorične hrane.

(4) **Nameravana implikatura:** Vidi koliko sam se iznervirala zbog tebe!

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca, ali tek nakon što se ubacuje u pravi kontekst.

Događaj 19

(1) **Kontekst:** Harold: „But what I am supposed to do about that?”

Fairy godmother: „Use your imagination.”

(2) **Situacija:** Harold i Vila završavaju razgovor, i Vila očekuje da će on popraviti celu situaciju sa Šrekom.

(3) **Kršenje maksime:** Vila nije dovoljno informativna, ne daje Haroldu konretan odgovor nego m kaže da bude maštovit.

(4) **Nameravana implikatura:** Snadi se kako znaš i umeš.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 20

(1) **Kontekst:** Puss in boots: „But for this, I charge a great deal of money.”

Harold: „Would this be enough?”

Puss in boots: „You have engaged my valuable services.”

(2) **Situacija:** Harold unajmljuje Mačka u čizmama da ubije Šreka.

(3) **Kršenje maksime:** Mačak ne odgovara Haroldu na pitanje sa da ili ne, kako se očekuje.

(4) **Nameravana implikatura:** Dao si mi dovoljno, ili i više nego što treba.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 21

(1) **Kontekst:** Puss in boots: „Oh, no! Por favor! Please! I implore you! It was nothing personal I was doing it only for my family. My mother, she is sick. And my father lives off the garbage! The King offered me much in gold and I have a litter of brothers...”

Shrek: „Whoa, whoa, whoa, whoa! Fiona’s father paid you to do this?”

(2) **Situacija:** Šrek je uhvatio Mačka u čizmama.

(3) **Kršenje maksime:** Mačak paniči zato što misli da će Šrek da ga povredi pa nepotrebno navodi sve date informacije.

(4) **Nameravana implikatura:** Nemoj me povrediti.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 22

(1) **Kontekst:** Shrek: „Donkey! Think of the saddest thing that's ever happened to you!”

Donkey: „Aw, man, where do I begin? First there was the time that old farmer tried to sell me for some magic beans. Then this fool had a party and he have the guests trying to pin the tail on me. Then they got drunk and start beating me with a stick, going piñata! What is a piñata, anyway?”

Shrek: „No, Donkey! I need you to cry!”

(2) **Situacija:** Šrek treba da prizove Fioninu vilu kumu, pa mu treba suza jer ona se pojavljuje kada neko plače.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac počne da drobi, umesto da samo krene da plače.

(4) **Nameravana implikatura:** Volim da pričam.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušalaca, jer obojica shvataju do sad da Magarac uvek priča više nego što treba.

Događaj 23

(1) **Kontekst:** Shrek: „Are you up for a little quest, Donkey?”

Donkey: „That's more like it! Shrek and Donkey, on another whirlwind adventure! Ain't no stoppin' us now! Whoo! We're on the move!”

(2) **Situacija:** Šrek i Magarac idu da pronađu vilu kumu.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac ne odgovara sa da, nego krene da priča, po običaju.

(4) **Nameravana implikatura:** Srećan sam što se družimo i imamo avanture.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 24

(1) **Kontekst:** Harold: „I mean, after all, it is in his nature to be... well, a bit of a brute.”

Fiona: „Him? You know, you didn't exactly roll out the Welcome Wagon.”

- (2) **Situacija:** Fiona i kralj pričaju o Šreku.
- (3) **Kršenje maksime:** Kralj ne govori direktno šta misli o Šreku, nego ublažava.
- (4) **Nameravana implikatura:** Ne sviđa mi se Šrek.
- (5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 25

- (1) **Kontekst:** Donkey: „Man, that stinks!”
Puss in boots: „Well, you don't exactly smell like a basket of roses.”
- (2) **Situacija:** Magarac, Šrek i Mačak u čizmama su na putu da nađu vilu kumu.
- (3) **Kršenje maksime:** Mačak ublažava izraz umesto da direktno kaže da Magarac smrdi.
- (4) **Nameravana implikatura:** I ti smrdiš.
- (5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 26

- (1) **Kontekst:** Shrek: „Well, one of these has got to help.”
Puss in boots: „I was just concocting this very plan! Already our minds are becoming one.”
Donkey: „Whoa, whoa. If we need an expert on licking ourselves, we'll give you a call.”
- (2) **Situacija:** Šrek treba da pronađe neki dobar napitak da iznenadi Fionu.
- (3) **Kršenje maksime:** Magarac prkosi Mačku u čizmama.
- (4) **Nameravana implikatura:** Nemoj se ti svuda mešati.
- (5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 27

- (1) **Kontekst:** Shrek: „Puss, do you think you could get to those on top?”
Puss in boots: „No problema, boss. In one of my nine lives, I was the great cat burglar of Santiago de Compostela.”
- (2) **Situacija:** Mačak treba da ukrade napitak koji Šrek misli da će biti od pomoći.

(3) **Kršenje maksime:** Umesto da samo odgovori sa da, Mačak objašnjava dodatno o sebi.

(4) **Nameravana implikatura:** Znajte koliko sam impresivan!

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 28

(1) **Kontekst:** Shrek: „Donkey, keep watch.”

Donkey: „Keep watch? Yeah, I'll keep watch. I'll watch that wicked witch come and whammy a world of hurt up your backside. I'll laugh, too. I'll be giggling to myself.”

(2) **Situacija:** Magarac treba da čuva stražu dok Šrek i Mačak kradu napitak.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac je previše brbljiv.

(4) **Nameravana implikatura:** Hoću da me više cenite.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušalaca, jer su usredsređeni svaki na svoj deo posla.

Događaj 29

(1) **Kontekst:** Puss in boots: „Hey! How about "Happily Ever After"?”

Shrek: „Well, what does it do?”

Puss in boots: „It says beauty divine.”

Donkey: „You know, in some cultures, donkeys are revered as the wisest of creatures. Especially us talking ones.”

Shrek: „Donkey!”

(2) **Situacija:** I dalje kradu napitak.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac i dalje priča iako oni pokušavaju da ukradu napitak.

(4) **Nameravana implikatura:** Ne cenite me dovoljno.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca, ali nikoga ne zanima šta Magarac misli i govori.

Događaj 30

(1) **Kontekst:** Donkey: „And let's face it. You are a lot easier on the eyes. Inside you're the same old mean, salty...

Shrek: „Easy...”

Donkey: „Cantankerous, foul, angry ogre you always been.”

Shrek: „And you're still the same annoying donkey.”

(2) **Situacija:** Napitak je ulepšao Magarca i Šreka, ali su im ličnosti ostale iste.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac opet previše priča, i kad mu niko ne traži to.

(4) **Nameravana implikatura:** Moram da isteram svoje.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca, i Šrek je iziritiran.

Događaj 31

(1) **Kontekst:** Donkey: „What's going on? Where are you going?”

Shrek says nothing and just passes by.

(2) **Situacija:** Vila kuma je oterala Šreka, kazavši mu kako je Fioni bolje bez njega.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek ignoriše Magarca i ne odgovara na pitanje.

(4) **Nameravana implikatura:** Pusti me. Ljut sam.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca..

Događaj 32

(1) **Kontekst:** Queen Lilian: „You wouldn't have had anything to do with this, would you, Harold?”

Harold says nothing and starts staring at the floor.

(2) **Situacija:** Kraljici je sumnjiva situacija (Princ se pretvara da je Šrek i ponaša se drugačije od Šreka). Fiona nije zadovoljna „novim” Šrekom.

(3) **Kršenje maksime:** Harold ne odgovara na pitanje i samo ćuti.

(4) **Nameravana implikatura:** Bolje da ništa ne kažem. Pametniji sam kad ćutim.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 33

(1) **Kontekst:** Shrek: „Donkey!”

Donkey: „Come on, Shrek!”

Puss: „Some people just don't understand boundaries.”

(2) **Situacija:** Šrek izbacuje Magarca i Mačka iz sobe.

(3) **Kršenje maksime:** Mačak kaže da neki ljudi ne razumeju da drugima treba prostora kad Šrek izbaci Magarca, a on sam ostaje u Šrekovoj i Fioninoj sobi iako oni žele da su sami.

(4) **Nameravana implikatura:** Magarac vam ne daje dovoljno prostora.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca..

Događaj 34

(1) **Kontekst:** Fiona: „And, um... maybe even the pitter-patter of little feet on the floor.”

Shrek: „That's right, the swamp rats will be spawning.”

Fiona: „Um... No. What I'm thinking of is a little bigger than a swamp rat.”

Shrek: „Donkey?”

(2) **Situacija:** Fiona i Šrek pričaju o tome šta će biti kada se vrate u močvaru.

(3) **Kršenje maksime:** Fiona nije dovoljno informativna. Želi da predloži Šreku da imaju decu, ali ne kaže to direktno.

(4) **Nameravana implikatura:** Mogli bismo da počnemo da razmišljamo o deci.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 35

(1) **Kontekst:** Fiona: „No, Shrek. What if, theoretically... they were little ogre feet?”

Shrek: „Honey, let's be rational about this. Have you seen a baby lately? They just eat and poop, and they cry... then they cry when they poop and poop when they cry. Now, imagine an ogre baby. They extra-cry and they extra-poop.”

(2) **Situacija:** Fiona kaže Šreku da želi decu.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek je previše informativan, umesto da samo kaže ne.

(4) **Nameravana implikatura:** Ne želim decu.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 36

(1) **Kontekst:** Fiona: „Shrek, don't you ever think about having a family?”

Shrek: „Right now, you're my family.”

(2) **Situacija:** Šrek i Fiona i dalje pričaju o osnivanju porodice.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek ne kaže samo da ili ne, nego navodi dodatne informacije.

(4) **Nameravana implikatura:** Ti si mi dovoljna.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 37

(1) **Kontekst:** Shrek: „Yeah, Dad?”

King: „This kingdom needs a new king. You and Fiona are next in line for the throne.”

Shrek: „Next in line. You see, Dad, that's why people love you. Even on your deathbed, you're still making jokes.”

(2) **Situacija:** Kralj je na samrti, pa je okupio bližnje oko sebe.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek se poigrava maksimumom kvantiteta jer govori kralju kako se šali, samo zato što je kralj rekao nešto što je njemu nezamislivo.

(4) **Nameravana implikatura:** Mi nikako ne možemo biti sledeći vladari.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 38

(1) **Kontekst:** Charming: „Wicked Witch! The Seven Dwarfs saved Snow White, and what happened?”

Wicked Witch: „Oh, what's it to you?”

Charming: „They left you the unfairest of them all. Now here you are, hustling pool to get your next meal. How does that feel?”

Wicked Witch: „Pretty unfair.”

Charming: „And you! Your star puppet abandons the show to go and find his father.”

Pinocchio's former master: „I hate that little wooden puppet.”

Charming: „And Hook... Need I say more?”

(2) **Situacija:** Čarming hoće da ubedi odbačene na ustanak.

(3) **Kršenje maksime:** Čarming ne navodi određenu informaciju i nije dovoljno informativan.

(4) **Nameravana implikatura:** A tek tebe što su oštetili.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 39

(1) **Kontekst:** Fiona: „Shrek? Maybe you should just stay and be King.”

Shrek: „Come on. There's no way I could run a kingdom. That's why your cousin Arthur is a perfect choice.”

Fiona: „It's not that. You see...”

Shrek: „And if he gives me trouble, I always have persuasion and reason. Here's persuasion... and here's reason.”

Pointing to his fists.

(2) **Situacija:** Šrek se sprema da ide po Artura.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek je previše informativan i ne da Fioni da dođe do reči.

(4) **Nameravana implikatura:** Moram reći šta imam.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca i Fiona dopušta Šreku da kaže šta ima iako ona nikako da dođe do reči.

Događaj 40

(1) **Kontekst:** Shrek: „Fiona... soon it's just going to be you, me... and our swamp.”

Fiona: „It's not going to be just you and me.”

(2) **Situacija:** Fiona pokušava Šreku da kaže da je trudna.

(3) **Kršenje maksime:** Fiona ne daje konkretnu informaciju, nego ide okolo naokolo.

(4) **Nameravana implikatura:** Pripremam te za veliku vest.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 41

(1) **Kontekst:** Donkey: „Shrek! Are you okay?”

Shrek: „I can't believe I'm going to be a father!”

(2) **Situacija:** Likovi su na brodu, na putu.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek umesto da kaže da nije u redu, daje informaciju zašto nije.

(4) **Nameravana implikatura:** Nisam u redu.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 42

(1) **Kontekst:** Puss: „Allow me to explain. When a man has feelings for a woman, a powerful urge sweeps over him...”

Shrek: „I know how it happened! I just can't believe it.”

(2) **Situacija:** Mačak odgovara Šreku na konstataciju da ne može da veruje da će biti otac.

(3) **Kršenje maksime:** Mačak daje nepotrebnu informaciju.

(4) **Nameravana implikatura:** Objasniću ti kako to funkcioniše.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 43

(1) **Kontekst:** Donkey: “How does it happen?”

Puss gets irritated and says nothing.

(2) **Situacija:** Sad Magarca zanima kako se dobijaju deca.

(3) **Kršenje maksime:** Mačak ne želi da Magarcu da informaciju, samo uzdahne da pokaže da je Magarac dosadan.

(4) **Nameravana implikatura:** Mrzi me da ti objašnjavam.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 44

(1) **Kontekst:** Donkey: „And the cat's in the cradle and the silver spoon, little boy blue and the man in the Moon. When you coming home, son? I don't know when. But we'll get together then, Dad...”

Shrek: „Donkey! Can you just cut to the part where you're supposed to make me feel better?”

(2) **Situacija:** Magarac počne da peva iako vidi da Šreku nije do zabave.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac uvek previše priča ili peva u ovom slučaju, čak i kad ne treba.

(4) **Nameravana implikatura:** Volim da pričam i pevam kad ja hoću.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 45

(1) **Kontekst:** Donkey: „And the cat's in the cradle and the silver spoon, little boy blue and the man in the Moon. When you coming home, son? I don't know when. But we'll get together then, Dad...”

Shrek: „Donkey! Can you just cut to the part where you're supposed to make me feel better?”

(2) **Situacija:** Šrek se nervira jer je sanjao svoju decu, a san nije bio lep. Magarac umesto da priča sa njim normalno, počne da peva.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek ne kaže direktno Magarcu da mu smeta pevanje, nego ga pita kada će mu reći nešto da ga oraspoloži.

(4) **Nameravana implikatura:** Prestani da pevaš, ne pomaže mi.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 46

(1) **Kontekst:** Puss: „You know I love Fiona, boss. Right? What I am talking about is you, me, my cousin's boat, an ice cold pitcher of mojitos and two weeks of nothing but fishing.”

(2) **Situacija:** Mačak predlaže Šreku da zavode okolo, jer on samo na to misli.

(3) **Kršenje maksime:** Mačak umesto da teši Šreka, on predlaže nešto što on sam voli da radi.

(4) **Nameravana implikatura:** Hajde da radimo ono u čemu ja uživam – zavodimo.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 47

(1) **Kontekst:** Donkey: „It's not going to be easy. But you got us to help you.”

Shrek: „That's true. I'm doomed.”

(2) **Situacija:** I dalje pričaju o tome kako će Šrek biti otac.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek nije direktan, nego koristi njegov smisao za humor da pokaže šta zaista misli.

(4) **Nameravana implikatura:** Ako mi vi pomažete, znači da je to gore nego da mi niko ne pomaže.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušalaca.

Događaj 48

(1) **Kontekst:** Donkey: „What in the shista-shire kind of place is this?”

Shrek: „Well, my stomach aches and my palms just got sweaty. Must be a high school.”

Donkey: „High school?”

(2) **Situacija:** Stigli su u Vorčester, tamo gde je princ Artur.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek ne odgovara na pitanje direktno, nego se šali.

(4) **Nameravana implikatura:** Tako sam se (loše) osećao u školi.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca, Magarac ne shvata šalu.

Događaj 49

(1) **Kontekst:** Donkey: „I'm feeling nauseous from memories of wedgies and swirlies!”

Puss: „How did you receive wedgies when you are clearly not the wearer of underpants?”

Donkey: „Let's just say some things are better left unsaid.”

(2) **Situacija:** Ulaze u Vorčester, pronašli su traženo mesto.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac ne želi da odgovori šta ga Mačak pita, nego kaže da je bolje neke stvari ne reći.

(4) **Nameravana implikatura:** Bolje da ti ne objašnjavam, nije prijatno.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 50

(1) **Kontekst:** A high school girl: „So I was all like, " I'd rather get the black plague than go out with you."

Another girl: „Oh, totally.”

Shrek: „Pardon me.”

The girl: „Totally ew-eth.”

The other girl: „Yeah, totally.”

(2) **Situacija:** Šrek nailazi na dve srednjoškolke i hoće da ih pita za Artura.

(3) **Kršenje maksime:** Devojka opisuje kako bi radije dobila kugu nego izašla sa nekim dečkom, što krije implikaturu, a i reakcija na Šreka krije implikaturu.

(4) **Nameravana implikatura:** Nikad ne bih izašla sa tim momkom. / Ovaj ogar je odvratan.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikature su uspešno realizovane kod slušaoca.

Događaj 51

(1) **Kontekst:** Arthur: „Did you say you were looking for Arthur?”

Puss: „That information is on a need-to-know basis.”

(2) **Situacija:** Mislje da je Artur neki dečko koji izgleda krupno, snažno i muževno, još ne znaju da je Artur sušta suprotnost. Nailaze na Artura koji ima masku.

(3) **Kršenje maksime:** Umesto da odgovori sa da ili ne, Mačak daje drugu informaciju.

(4) **Nameravana implikatura:** Nemam razloga tebi išta da govorim.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 52

(1) **Kontekst:** The highschool girl: „This is, like, totally embarrassing... but Tiffany thinkest thou vex her so smoothly. She thought perchance thou would ask her to the Homecoming Dance.”

Shrek: „Um... Excuse me?”

The girl: „Like, whatever. She's into college guys and mythical creatures.”

(2) **Situacija:** Šrek saznaje ko je Artur i kreće po njega, a devojka od malopre ga zaustavlja.

(3) **Kršenje maksime:** Iako je Šrek zbunjen, devojka nastavlja da priča kao da ga ne čuje.

(4) **Nameravana implikatura:** Ja nastavljam svoje po svaku cenu.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca, ali Šrek je zbunjen što mu se devojka uopšte obraća tako.

Događaj 53

(1) **Kontekst:** Shrek: „Time to pack up your toothbrush and jammies. You're the new King of Far Far Away.”

Arthur: „What?”

Lancelot: „Artie a king? More like the Mayor of Loserville!”

(2) **Situacija:** Šrek saopštava pred svima Arturu da je on kralj.

(3) **Kršenje maksime:** Lancelot se šali iako ga niko ništa ne pita.

(4) **Nameravana implikatura:** On nikako ne može biti kralj jer je gubitnik.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušalaca.

Događaj 54

(1) **Kontekst:** Fiona: „So, what are Shrek and I supposed to do?”

Rapunzel: „Work on your marriage.”

Fiona: „Thanks, Rapunzel. What's that supposed to mean?”

Snow White: „Come on now, Fiona. You know what happens.”

Sleeping Beauty: „You're tired all the time.”

Snow White: „You start letting yourself go.”

Gingy: „Stretch marks.”

Rapunzel: „Say goodbye to romance.”

Fiona: „I'm sorry, but how many of you have kids?”

(2) **Situacija:** Princeze sole Fioni pamet.

(3) **Kršenje maksime:** Fiona postavlja retorička pitanja da izrazi svoju reakciju.

(4) **Nameravana implikatura:** Uvređena sam.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 55

(1) **Kontekst:** Charming: „You! You cannot lie. So tell me, puppet... where is Shrek?”

Pinocchio: „Well... I don't know where he's not.”

Charming: „You don't know where Shrek is?”

Pinocchio: „It wouldn't be inaccurate to assume that I couldn't exactly not say that is or isn't almost partially incorrect.”

Charming: „So you do know where he is!”

Pinocchio: „On the contrary, I'm possibly more or less not definitely rejecting the idea that in no way, with any amount of uncertainty...”

Charming: „Stop it!”

(2) **Situacija:** Čarming ispituje Šrekove prijatelje.

(3) **Kršenje maksime:** Pinokio se igra sa maksimumom informativnosti nikako ne govoreći Čarmingu to što on želi da čuje, ali ni ne lažući.

(4) **Nameravana implikatura:** Neću da ti kažem ništa o Šreku.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 56

(1) **Kontekst:** Shrek: „Listen, Artie. If you think this whole mad scene ain't dope, I feel you, dude. I'm not trying to get up in your grill or raise your roof. But what I am screamin' is, yo... check out this kazing thazing, bazaby! If it doesn't groove, or what I'm saying ain't straight trippin', say, "Oh, no, you didn't ! You're getting on my last nerve." And then I'll know it's ... I'll know it's wack!”

- (2) **Situacija:** Šrek pokušava da dopre do Artura, a on samo ćuti i šeta.
- (3) **Kršenje maksime:** Šrek previše priča i ne govori smisleno.
- (4) **Nameravana implikatura:** Pokušavam da pronađem tvoj jezik.
- (5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca, ali Artur je i dalje ljut.

Događaj 57

- (1) **Kontekst:** Shrek: „Understand this, kid. No more Mr. Nice Guy from here on out.”
Arthur: „That was your Mr. Nice Guy?”
- (2) **Situacija:** Šrek pokušava da natera Artura da pođe sa njima.
- (3) **Kršenje maksime:** Artur postavlja retoričko pitanje.
- (4) **Nameravana implikatura:** Nisi ni do sada bio fin.
- (5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 58

- (1) **Kontekst:** Shrek: „What has Charming done with Fiona?”
Cook: „She's gonna get what's coming to her.”
- (2) **Situacija:** Zlikovci napadaju Šreka i ostale u šumi.
- (3) **Kršenje maksime:** Kuka ne odgovara Šreku lepo i direktno.
- (4) **Nameravana implikatura:** Uradiće joj nešto loše.
- (5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 59

- (1) **Kontekst:** Donkey: „Oh, no! I've been abracadabra-ed into a Fancy Feastin', second-rate sidekick!”
Puss: „At least you don't look like some kind of bloated piñata!”
- (2) **Situacija:** Mačak i Magarac zbog Merlinove čarolije zamenjuju tela.

(3) **Kršenje maksime:** Mačak kroz šalu izražava svoje impresije, umesto da direktno kaže kako doživljava magarca.

(4) **Nameravana implikatura:** Magarac je naduvana pinjata.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 60

(1) **Kontekst:** Puss: „You really should think about going on a diet!”

(2) **Situacija:** Mačak govori Magarcu kako mu je u njegovom telu.

(3) **Kršenje maksime:** Ne govori mu direktno da je debeo.

(4) **Nameravana implikatura:** Debeo si.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 61

(1) **Kontekst:** Donkey: „You should get yourself a pair of pants. I feel all exposed and nasty!”

(2) **Situacija:** Sad Magarac govori kako je njemu u Mačkovom telu.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac krije implikaturu, umesto da kaže rečima kojima treba.

(4) **Nameravana implikatura:** Golišav si, sramota.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 62

(1) **Kontekst:** Puss: „Where is the fire, seňor?”

Arthur: „Oh, please. Don't act so innocent.”

(2) **Situacija:** Mačak zaustavlja Artura, koji želi da ode.

(3) **Kršenje maksime:** Artur ne odgovara na pitanje, nego kaže Mačku da se ne pravi naivan.

(4) **Nameravana implikatura:** Uvređen sam jer ste me lagali.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 63

(1) **Kontekst:** Queen: „Fiona has been locked away in that tower far too long.”

Rumpelstiltskin: „She's not getting any younger.”

(2) **Situacija:** Kralj i kraljica se dogovaraju šta će da rade, a Rumpelstiltskin se ubacuje sa svojom konstatacijom.

(3) **Kršenje maksime:** Niko ga ništa ne pita, oni šapuću da on ne čuje, a on se ubacuje.

(4) **Nameravana implikatura:** Potpišite ugovor!

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 64

(1) **Kontekst:** Pinocchio: „Um, Sir? You're gonna have to pay for that.”

Rumpelstiltskin: „Maybe we could make a deal for it, little boy?”

(2) **Situacija:** Rumpelstiltskin je u knjižari u kojoj radi Pinokio, čita bajku o Šreku i Fioni, pa se ljuti i cepa listove.

(3) **Kršenje maksime:** Rumpelstiltskin ne odgovara Pinokiju da li će ili neće platiti, nego predlaže nešto drugo.

(4) **Nameravana implikatura:** Nemam da platim.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 65

(1) **Kontekst:** Shrek: „You don't want to see me angry, do you?”

Little boy: „Do it.”

(2) **Situacija:** Dečak hoće da Šrek riče na njega.

(3) **Kršenje maksime:** Dečak ne odgovara sa da ili ne kako treba, nego govori Šreku šta da uradi umesto toga.

(4) **Nameravana implikatura:** Ne zanima me da li si besan, ili ne.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 66

(1) **Kontekst:** Fiona: „Hh, what happened to the cake?“

Shrek: „Trust me, it's an improvement.“

(2) **Situacija:** Fiona ugleda tortu koju je Magarac polizao pa joj pokvario izgled.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek ne odgovara tačno šta se desilo sa tortom, nego kaže da je tako bolje.

(4) **Nameravana implikatura:** Nije mi se sviđala svakako.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 67

(1) **Kontekst:** Fiona: „Shrek, are you okay?“

He says nothing.

(2) **Situacija:** Šrek je jako besan jer su svi oko njega bučni i traže nešto od njega.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek ništa ne odgovara Fioni.

(4) **Nameravana implikatura:** Nisam dobro.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 68

(1) **Kontekst:** Fiona: „Is this really how you want to remember the kids' first birthday?“

Shrek: „Oh great. So this is all my fault?“

(2) **Situacija:** Šrek izlazi napolje besan, a Fiona ga prati.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek na pitanje odgovara sarkazmom i pitanjem.

(4) **Nameravana implikatura:** Besan sam, ne treba mi još da me i ti kriviš za nešto.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 69

(1) **Kontekst:** Fiona: „Shrek, you have three beautiful children, a wife who loves you, friends who adore you... You have everything. Why is it the only person who can't see that is you?”

Shrek says nothing.

(2) **Situacija:** Šrek kaže Fiona kako je nezadovoljan, a ona mu odgovara.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek ne daje Fioni nikakvu informaciju.

(4) **Nameravana implikatura:** Ne znam šta da ti kažem na to.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 70

(1) **Kontekst:** Rumpelstiltskin: „I gotta say Shrek I envy you. To live the life of an ogre... no worries, no responsibilities. You are free to pillage and terrorize as you please.”

Shrek: „Free? That's a laugh.”

(2) **Situacija:** Rumpelstiltskin i Šrek se zapričaju.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek ne kaže lepo da nije slobodan, nego govori to na drugi način, kako je to smejurija.

(4) **Nameravana implikatura:** Nisam slobodan.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 71

(1) **Kontekst:** Shrek: „So tell me. What happens now?”

Rumpelstiltskin: „Have a nice day.”

(2) **Situacija:** Šrek potpisuje ugovor i Rumpelstiltskin ga prevari.

(3) **Kršenje maksime:** Rumpelstiltskin neće da odgovori Šreku.

(4) **Nameravana implikatura:** Neću da ti kažem.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 72

(1) **Kontekst:** Shrek: „Donkey where am I? What's happening?”

Donkey says nothing and continues to sing.

(2) **Situacija:** Veštice koje rade za Rampelstiltskina su zarobile Šreka, a Magarac vuče kočiju.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac ne odgovara ništa i nastavlja da peva.

(4) **Nameravana implikatura:** Ne čujem te, ili ne smem da ti kažem ništa.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 73

(1) **Kontekst:** Shrek: „Donkey? What's going on? Do you know where Fiona is?”

Donkey: „Quiet ogre! You're gonna get me in trouble and I need this job. I am not going back to work for Old MacDonald.”

(2) **Situacija:** Šrek pokušava da sazna šta se dešava.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac neće da saraduje i odgovori na pitanja.

(4) **Nameravana implikatura:** Bojim ih se.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 74

(1) **Kontekst:** Shrek: „Don't worry Donkey. I'll get us our lives back.”

Donkey: „Yeah right. Put a little mustard on mine, Captain Crazy!”

(2) **Situacija:** Veštice dovode Šreka do mesta gde Rampelstiltskin drži sve ogrove, a Magarac im je vukao kočije jer je njihov rob.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac ne kaže direktno Šreku da je nemoguća njegova konstatacija, nego govori suprotno od toga, sarkastično.

(4) **Nameravana implikatura:** To je nemoguće.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 75

(1) **Kontekst:** Rumpelstiltskin: „So tell me, how are you enjoying your day?”

Shrek: „All right, Rumpel, what's going on? What have you done?”

(2) **Situacija:** Šrek konačno sreće Rampelstiltskina u toj novoj izmenjenoj realnosti, gde ovaj vlada kraljevstvom.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek ne odgovara na pitanje, nego postavlja svoja pitanja.

(4) **Nameravana implikatura:** Uznemiren sam i zbunjen i vidim da si me prevario.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 76

(1) **Kontekst:** Shrek: „All right, Rumpel, what's going on? What have you done?”

Rumpelstiltskin: „No, Shrek. It's not what I've done. It's what you've done.”

(2) **Situacija:** Rampelstiltskin je srećan što su mu doveli Šreka, koji je pun pitanja.

(3) **Kršenje maksime:** Rampelstiltskin ne odgovara Šreku na pitanje kako bi trebalo, nego navodi neke druge informacije.

(4) **Nameravana implikatura:** Hvala ti što si bio dovoljno naivan da upadneš u moju zamku i sve ovo obezbediš.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 77

(1) **Kontekst:** Shrek: „Where's Fiona? Where's my family?”

Rumpelstiltskin: „Silly little ogre. You don't get it do you?”

(2) **Situacija:** Šrek ispituje Rampela.

(3) **Kršenje maksime:** Rampel ne odgovara na pitanje, nego uživa da maltretira Šreka.

(4) **Nameravana implikatura:** Uživam da te mučim, jako si naivan.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 78

(1) **Kontekst:** Donkey: „Why should I trust you?”

Shrek: „Because... Because... Ok.”

He starts to sing.

(2) **Situacija:** Šrek uspeva da pobegne Rampelstiltskinu, vodivši i Magarca koji u ovoj novoj realnosti ne zna da su oni dobri prijatelji, pa misli da će da mu naudi.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek ne dovršava šta počinje da govori. Umesto toga počne da peva.

(4) **Nameravana implikatura:** Ne znam kako rečima da ti objasnim, pa ću probati da ti otpevam nešto što ćeš prepoznati.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca odmah, ali jeste malo kasnije.

Događaj 79

(1) **Kontekst:** Shrek: „What are you doing?”

Donkey: „Hey, I can't get my origami on unless you back off. Thank you. Ok, here's what you

gotta do. You fold this piece here, make this letter match up here, and if you do it just right it will show you what to do. There!”

bring this corner here

(2) **Situacija:** Magarac pomaže Šreku da pronade ono što mu treba u ugovoru koji je potpisao.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac ne odgovara Šreku na pitanje, nego daje neke druge informacije.

(4) **Nameravana implikatura:** Sada ćeš da vidiš.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 80

(1) **Kontekst:** Shrek: „Your nose is the only chance I have of tracking down my wife, so stop complaining and start smelling. Smell it! Get it! Away you go girl!”

Donkey: „Do I look like a bloodhound to you? In case you haven't noticed, I'm a donkey, not a dog! If I was a dog they'd call me Dog, not Donkey!”

(2) **Situacija:** Šrek pronalazi Fioninu maramu i želi da je Magarac omiriše, pa da probaju da prate miris i tako pronađu Fionu.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac navodi neke nepotrebne informacije umesto da samo kaže šta treba.

(4) **Nameravana implikatura:** Ne mogu ti pomoći.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca, ali Šrek ipak i dalje želi da Magarac uradi to što traži od njega.

3.3. Narušavanje maksime istinitosti

Preostalih osamdeset događaja, odnosno onih koji slede, odnosi se na kršenje maksime istinitosti. Deo koji sledi se odnosi i na kršenje maksime istinitosti i poigravanje istom. Od događaja 1 do događaja 27 u pitanju je prvi film o junaku Šreku. Sa događajem 28 počinje analiza drugog nastavka, koja traje do događaja 40. Analiza *Šreka III* počinje događajem 41 i završava se događajem 60. Na kraju, događaj 61 je prvi koji se analizira iz poslednjeg nastavka, a događaj 80 je kraj analize četvrtog dela, kao i kraj analize korpusa.

Događaj 1

(1) **Kontekst:** Man with a torch: „Whoa! Hold on! Do you know what that thing can do to you?!”

Another man: „Yeah, it'll grind your bones for its bread!”

(2) **Situacija:** Grupa ljudi sa bakljama se nalazi u Šrekovoj močvari i blizu su njegove kuće. Jedan je nestrpljiv da što pre provale i ubiju Šreka pa kreće ispred ostalih, ali ga drugi zadržava. Počinju da komentarišu sve na šta je Šrek spreman i kako je on zlo i zastrašujuće stvorenje, ali nemaju zaista dokaze za to. Samo pričaju ono što su čuli od drugih, a to su neke bajke i pripovetke, a nikad nije dokazano da je Šrek zaista opasan.

(3) **Kršenje maksime:** Čovek ovde krši maksimu kvaliteta jer daje informaciju koja nije proverena i potkrepljena dokazima, pa samim tim ne može biti siguran da je izjava tačna ili je to sve izmišljeno.

(4) **Nameravana implikatura:** Budi oprezan, upozoren si!

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 2

(1) **Kontekst:** Shrek: „Yes, well, actually, that would be a giant. Now, ogres... They're much worse. They'll make a suit from your freshly peeled skin. They'll shave your liver... Squeeze the jelly from your eyes!”

(2) **Situacija:** Šrek se pojavljuje i ugleda uplašene ljude sa bakljama, ali umesto da ih umiri, uživa da ih ismeva time što laže kako bi ih uplašio i oterao (a ne voli ni da ga uzmemiravaju).

(3) **Kršenje maksime:** Šrek se poigrava maksimumom kvaliteta jer namerno ne poštuje to da se treba govoriti istina samo da bi ubedio ljude da je on nešto što nije, a pritom ih ismevao. Laže o svojoj pravoj prirodi da ih zaplaši radije nego da pokaže da je bezopasan i da nikome ne želi da naudi.

(4) **Nameravana implikatura:** Želim da me niko ne ometa, a i zabavno mi je da ismevam lakoverne ljude.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 3

(1) **Kontekst:** Donkey: „Please don't turn me in. I'll never be stubborn again. I can change. Please! Give me another chance!”

(2) **Situacija:** Žena koja poseduje magarca koji ume da priča planira da ga proda i da se obogati, ali on ne želi da ga odvedu od nje.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac ovde krši maksimu kvaliteta time što laže jer ne želi da bude prodat. Govori ono što mu prvo pada na pamet i daje obećanja koja verovatno nikad neće ispuniti, jer to što obećava da će da promeni je baza njegove ličnosti.

(4) **Nameravana implikatura:** Sve ću uraditi (reći), samo me nemoj prodati.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 4

(1) **Kontekst:** Man in armour: „What have you got?”

Geppetto: „This little wooden puppet.”

Pinocchio: „I'm not a puppet. I'm a real boy.”

(His nose grows bigger.)

(2) **Situacija:** Đepeto ima drvenu lutku, koju mi znamo kao Pinokija. Želi da ga proda, pa ga predstavlja potencijalnom kupcu kao to što jeste – lutka od drveta, ali Pinokio se oseća kao pravi dečak.

(3) **Kršenje maksime:** Pinokio laže da je nešto što nije jer mu se više sviđa da bude pravi dečak, od krvi i mesa. Ne želi da je obična lutka napravljena od drveta.

(4) **Nameravana implikatura:** Ja sam živ i želim da svi to znaju i da me vide kao pravu osobu!

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 5

(1) **Kontekst:** Woman: „Well, I've got a talking donkey.”

Man in armour: „Right. Well, that's good for ten shillings, if you can prove it.”

Woman: „Oh, go ahead, little fella.”

Man in armour: „Well?”

Woman: „Oh, oh, he's just... He's just a little nervous.”

(2) **Situacija:** Žena pokušava da proda magarca kojeg poseduje, a koji ima neverovatnu sposobnost govora koja ga razlikuje od ostalih životinja. Pošto on želi da bude kupljen, ne želi da saraduje i ispolji svoj talenat pred potencijalnim kupcem. Ona je, pak, očajna i želi da ga proda po svaku cenu.

(3) **Kršenje maksime:** Žena laže kako je magarac samo nervozan, iako vidi da on ne želi da saraduje.

(4) **Nameravana implikatura:** Poverujte mi, on zaista ume da govori!

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 6

(1) **Kontekst:** Woman (pretending it's the donkey who is talking): „I can talk. I love to talk. I'm the talkingest damn think you ever saw.”

(2) **Situacija:** Žena grabi magarca za usta i počne da ih pomera na način da izgleda kao da on govori, a ustvari ona oponaša njegov glas.

(3) **Kršenje maksime:** Žena laže kupca da je magarac taj koji priča, a ustvari ona to radi.

(4) **Nameravana implikatura:** Želim da poveruješ da on može da govori, makar se i ja pravila umesto njega.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 7

(1) **Kontekst:** Donkey: „Yes, I was talking to you. Can I tell you that you was great back there? Those guards! They thought they was all of that. Then you showed up, and bam! They

was tripping over themselves like babes in the woods. That really made me feel good to see that.”

Shrek: „Oh, that's great. Really.”

Donkey: „Man, it's good to be free.”

(2) **Situacija:** Šrek spašava Magarca i uspe da otera ljude koji ga jure, pa mu je Magarac zahvalan i počinje da ga prati svuda i da mu priča.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek koristi sarkazam i kaže da je super nešto što mu nije super, pa se time poigrava istinom.

(4) **Nameravana implikatura:** Ništa me ne zanima što govoriš. Ne priča mi se, ne treba mi sagovornik.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 8

(1) **Kontekst:** Donkey: „Man, you almost burned the hair of my nose! Just like the time... (mumbling) – then I ate some rotten berries. I had strong gases eking out of my butt that day”

(2) **Kontekst:** Magarac je impresioniran Šrekom i svuda ga prati i smatra ga svojim novim prijateljem.

(3) **Kršenje maksime:** Koristeći hiperbolu, Magarac kaže nešto što nije istina. Šrek mu nije zamalo zapalio sve dlake iz nosa, Magarac preteruje.

(4) **Nameravana implikatura:** Vau, stvarno si super i moćan, divim ti se.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 9

(1) **Kontekst:** Donkey: „Who! Look at that. Who'd want to live in a place like that?”

Shrek: „That would be my home.”

Donkey: „Oh! And it is lovely! Just beautiful! You are quite a decorator. It's amazing what you've done with such a modest budget. I like that boulder. That is a nice boulder.”

(2) **Situacija:** Šrek i Magarac stižu do Šrekove kuće i Magarac je vidi prvi put pa je pun utisaka.

(3) **Kršenje maksime:** Iako se Magarcu ne sviđa kuća u kojoj Šrek živi, on laže i deli mu komplimente.

(4) **Nameravana implikatura:** Ne želim da te uvredim i da misliš da mislim da nemaš ukusa.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 10

(1) **Kontekst:** Donkey: „I guess you don't entertain much, do you?”

Shrek: „I like my privacy.”

Donkey: „You know, I do too. That's another thing we have in common.”

(2) **Situacija:** Magarac pokušava da izvuče više reči iz Šrekovih usta, ali Šrek odbija da saraduje. Iako mu Magarac stalno postavlja pitanja, Šrek jasno stavlja do znanja da mu nije do druženja, pa se Magarac trudi da mu se sviđi.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac laže Šreka da i on voli privatnost i da im je to još jedna stvar koja im je zajednička.

(4) **Nameravana implikatura:** Želim da ti se svidim i da mi postaneš prijatelj.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 11

(1) **Kontekst:** Donkey: „Can I stay with you, please?”

Shrek: „Of course!”

Donkey: „Really?”

Shrek: „No.”

(2) **Situacija:** Magarac pokušava da se približi Šreku, ali je on mrzovoljan i hladan prema njemu.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek se poigrava maksimumom kvaliteta jer je sarkastičan.

(4) **Nameravana implikatura:** Volim da se šalim i da dajem lažnu nadu.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 12

(1) **Kontekst:** Donkey: „Oh! Where do, uh, I sleep?”

Shrek: „Outside!”

Donkey: „Oh, well, I guess that's cool. I mean, I don't know you, and you don't know me, so I guess outside is best, you know. Here I go. Good night. I mean, I do like the outdoors. I'm a donkey. I was born outside. I'll just be sitting by myself outside, I guess, you know.”

(2) **Situacija:** Magarac želi da spava u Šrekovoj kući, ali ovaj nije baš druželjubiliv i ne želi mu dobrodošlicu. Tera ga napolje jer želi da je sam.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac laže da je u redu što ga Šrek izbacuje, iako se vidi da želi da je unutra sa njim.

(4) **Nameravana implikatura:** Neću da ti protivrečim, vidim da me ne želiš ovde. Pristajem na sve, samo da se družimo.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 13

(1) **Kontekst:** Shrek: „I live in a swamp. I put up signs. I'm a terrifying ogre!”

(2) **Situacija:** Šrek je taman seo da večera i počeo da uživa kada se odjednom pojavljuje mnoštvo likova iz crtaća ispred njegove kuće – tri slepa miša, sedam patuljaka sa Snežanom i vuk iz Crvenkape prerušen u baku. Šrek se jako ljuti i pokušava da ih otera.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek u naletu ljutnje govori kako je on zastrašujući ogar, ali svi vide da on nije uopšte opasan, nego to samo govori jer je ljut. Ustvari je dobrodušan i nežan kada ga neko bolje upozna, a laže zato što želi svoj mir i da uživa u samoći.

(4) **Nameravana implikatura:** Želim da vas oteram.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 14

(1) **Kontekst:** Lord Farquaad: „You can't catch me. I'm the gingerbread man!”

Gingy: „You're a monster.”

Lord Farquaad: „I'm not the monster here. You are.”

(2) **Situacija:** Lord Farquaad muči kolačić medenjaka zato što želi da sva bića iz bajke napuste njegov posed. Želi sve da ih otera jer misli da truju njegovo kraljevstvo.

(3) **Kršenje maksime:** Kada lord kaže kolačiću da je čudovište, to je evidentno preterana laž. Kolačić medenjaka nikako ne može da bude čudovište, em je sićušan, em je meden.

(4) **Nameravana implikatura:** Kako se usuđuješ da me zoveš čudovištem?

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 15

(1) **Kontekst:** Donkey: „I don't get it. Why don't you just pull some of that ogre stuff on him? Throttle him, lay siege to his fortress, grind his bones to make your bread, the whole ogre trip.”

Shrek: „Oh, I know what. Maybe I could have decapitated an entire village and put their heads on a pike, gotten a knife, cut open their spleen and drink their fluids. Does that sound good to you?”

(2) **Situacija:** Magarac i Šrek su na putu da oslobode princezu. Magarac stalno nešto komentariše, a Šrek je mrzovoljan i ne želi da priča sa njim. Samo želi da obave posao što pre.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek se poigrava maksimumom kvaliteta jer predlaže Magarcu nešto lažno, ne planira da uradi ništa od toga i preteruje, navodeći informacije koje su laž.

(4) **Nameravana implikatura:** Zabavno mi je da se šalim na tvoj račun.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 16

(1) **Kontekst:** Donkey: „Oh, God, I can't do this! Just let me off, please!”

Shrek: „But you're already halfway.”

Donkey: „But I know that half is safe!”

Shrek: „Ok, fine. I don't have time for this. You go back.”

Donkey: „Shrek, no! Wait!”

Shrek: „Just, Donkey... Let's have a dance than, shall we?”

Donkey: „Don't do that!”

Shrek: „Oh, I'm sorry. Do what?”

(2) **Situacija:** Šrek i Magarac prelaze most koji deluje poprilično opasno i nesigurno, a koji se nalazi iznad lave. Magarac je prestravljen, a Šrek potpuno indiferentan.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek kaže da mu je žao, ali uopšte ne misli to. To je samo prazna fraza.

(4) **Nameravana implikatura:** Ja se ne plašim, pa ne treba ni ti. Nije strašno.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca, jer je Magarac previše uplašen.

Događaj 17

(1) **Kontekst:** Donkey: „You afraid?”

Shrek: „Noo, but – shhh ...”

Donkey: „Oh, good. Me neither.” (the same second he sees something and screams, looking frightened)

Donkey again: „'Cause there's nothing wrong with being afraid. Fear's a sensible response to an unfamiliar situation”

(2) **Situacija:** Šrek i Magarac su u kuli. Mračno je, prekriveno paučinom i napušteno. Izgleda jako strašno.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac laže da nije uplašen.

(4) **Nameravana implikatura:** Moram i ja da pokažem hrabrost.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 18

(1) **Kontekst:** Donkey: „What's the matter with you? You got something in your eye? Man, I'd really love to stay, but, you know, I'm, uh... [coughing], I'm an asthmatic, and I don't know if it'd work out if you're gonna blow smoke rings. Shreeeek!”

(2) **Situacija:** Zmajica je uhvatila Magarca i mi vidimo da joj se Magarac sviđa. Ne želi da ga pusti.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac laže zmajicu kako bi rado ostao i kako je astmatičan, a ustvari jedva čeka da Šrek dođe po njega i izbavi ga.

(4) **Nameravana implikatura:** Ne bih da kažem nešto pogrešno pa da me povredi.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 19

(1) **Kontekst:** Fiona: „You didn't slay the dragon?!”

Shrek: „It's on my to-do list, now come on!”

(2) **Situacija:** Fiona shvata da Šrek nije ubio zmajicu, da pokušava da pobegne što pre.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek se šali kako mu je ubijanje zmajice na listi stvari koje planira da uradi.

(4) **Nameravana implikatura:** Volim da sam sarkastičan.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 20

(1) **Kontekst:** Donkey: „I believe it's healthy to get to know someone over a long period of time. Just call me old-fashioned. I don't want to rush into a physical relationship. I'm not emotionally ready for a commitment of, uh, this... Magnitude really is the word I'm looking for. Magnitude - hey, that is unwanted physical contact. Hey, what are you doing? Okay, okay. Let's just backup a little and take this one step at a time. We really should get to know each other first as friends or pen pals. I'm on the road a lot, but I just love receiving cards. I'd really love to stay, but...”

(2) **Situacija:** Fiona i Šrek zatiču Magarca zarobljenog od strane zmajice. Zmajica je očarana njime pa ne želi da ga pusti.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac laže zmajicu govoreći joj razne stvari koje ne misli, da nije spreman za vezu, da često putuje i slično.

(4) **Nameravana implikatura:** Hoću da se izvučem, ne bih da kažem nešto što ne treba pa da budem povređen ili pojeden.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 21

(1) **Kontekst:** Fiona: „Stop it both of you! You're just jealous you can never measure up to a great ruler like lord Farquaad.”

(2) **Situacija:** Magarac i Šrek ismevaju Fionu u vezi sa lordom Farkvadom.

(3) **Kršenje maksime:** Fiona kaže kako su oni ljubomorni, ali to nije istina. Oni uopšte ne osećaju bilo šta slično kada je lord Farkvad u pitanju, samo ga ismevaju jer je mali, a ona to ne zna.

(4) **Nameravana implikatura:** Ne dam da me ismevate.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 22

(1) **Kontekst:** Fiona: „Shrek! I'm worried about... Donkey”

Shrek: „What?”

Fiona: „I mean, look at him. He doesn't look good.”

Donkey: „What are you talking about? I'm fine.”

Fiona: „Well, that's what they always say, and then, then, then... next thing you know, you're on your back. Dead.”

(2) **Situacija:** Princeza je zabrinuta da će njih dvojica otkriti njenu tajnu, pa pokušava da kupi sebi još vremena.

(3) **Kršenje maksime:** Fiona laže da Magarac ne izgleda dobro, jer je to prvo što joj padne na pamet da sakrije istinu i sačuva svoju tajnu.

(4) **Nameravana implikatura:** Moram im reći nešto da me ne otkriju.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušalaca, jer oni ne shvataju šta Fiona krije.

Događaj 23

(1) **Kontekst:** Donkey: „Wait a minute... I see what's going on here. You're afraid of the dark, aren't you?”

Fiona: „Yes, that's it! I'm terrified. You know, I'd better go inside.”

(2) **Situacija:** Pada noć i Fiona mora da se sakrije od Šreka i Magarca.

(3) **Kršenje maksime:** Fiona laže da se boji jako mraka, samo da je Šrek i Magarac ne otkriju i ne shvate u šta se ona pretvara noću.

(4) **Nameravana implikatura:** Bilo šta ću reći, samo da ne saznaju istinu o meni.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca, jer oni ne shvataju da Fiona laže.

Događaj 24

(1) **Kontekst:** Fiona: „Shrek! Are you all right?”

Shrek: „Perfect! Never been better.”

(2) **Situacija:** Šrek pogrešno čuje kako princeza za njega misli da je ružna zver, pa se ljuti. Ali ona je mislila na sebe, i to je govorila Magarcu kada se Šrek pojavio.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek laže da se oseća savršeno i nikad bolje, a ustvari je jako povređen.

(4) **Nameravana implikatura:** Ljut sam, ali ne želim to da im kažem. Neka shvate sami.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 25

(1) **Kontekst:** Donkey: „What’d I miss? What’d I miss? Who said that? (muffling) It couldn’t have been a donkey.”

(2) **Situacija:** Lord Farkvad i vitezovi dolaze po princezu Fionu, a Magarac se budi.

(3) **Kršenje maksime:** Magarac laže kako nije on taj koji je išta prokomentarisao, jer ne želi da ga vitezovi uhvate.

(4) **Nameravana implikatura:** Krijem svoj talenat da me ne odvedu.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca, jer Magarca niko ni ne gleda.

Događaj 26

(1) **Kontekst:** Shrek: „He’s just marrying you so he can be king!”

Lord Farquaad: „Outrageous! Fiona, don’t listen to him.”

(2) **Situacija:** Lord i Fiona stoje pred oltarom i samo što se nisu venčali, ali Šrek zaustavlja venčanje.

(3) **Kršenje maksime:** Lord se pravi da je to što je Šrek rekao nečuveno, jer ne želi da Fiona misli da on se on ženi samo zbog titule. Ali laže je.

(4) **Nameravana implikatura:** Ne slušaj ga.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 27

(1) **Kontekst:** Shrek: „Donkey, what are you doing here?”

Donkey: „Taking care of your love nest for you.”

Shrek: „Oh, you mean like... sorting the mail and watering the plants?”

Donkey: „Yeah, and feeding the fish!”

(2) **Situacija:** Šrek i Fiona se vraćaju sa medenog meseca i zatiču Magarca u svom sada zajedničkom domu.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek se poigrava maksimum istinitosti jer koristi sarkazam, vidi se da Magarac nije dirao ni poštu ni biljke, Šrek ga samo bocka. S druge strane, Magarac laže da je hranio ribice, koje gledaoci vide da su beživotne.

(4) **Nameravana implikatura:** Šrek samo želi da ga bocka, a Magarac želi da se opravda što je tu.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 28

(1) **Kontekst:** Fiona: „So that's it. You won't come?”

Shrek: „Trust me. It's a bad idea. We are not going! And that's final!”

(2) **Situacija:** Fiona i Šrek su pozvani da posete njene roditelje, kralja i kraljicu.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek kaže da neće ići, a ustvari ne može to da kaže jer Fiona ne planira da tako ostane. Na kraju odlaze i mi vidimo da je Šrek rekao to što jeste u prazno.

(4) **Nameravana implikatura:** Moja reč je poslednja.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca, ali ipak nije po Šrekovom.

Događaj 29

(1) **Kontekst:** Donkey: „Come on! We don't want to hit traffic!”

Gingy: „Don't worry! We'll take care of everything.”

[All cheer]

(2) **Situacija:** Magarac, Šrek i Fiona kreću u kraljevstvo njenih roditelja, a ostatak ekipe ostaje i kaže Šreku da će brinuti o njegovoj kući.

(3) **Kršenje maksime:** Kolačić laže da će sve biti pod kontrolom, jer i sam Šrek na polasku odmah vidi kroz prozor da je žurka u njegovoj kući, a nije još ni okrenuo leđa k'o svet.

(4) **Nameravana implikatura:** Samo vi idite, da kuća ostane nama.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 30

(1) **Kontekst:** Donkey: „Um... Why don't you guys go ahead? I'll park the car.”

Shrek: „So... You still think this is a good idea?”

Fiona: „Of course. Look, mom and dad look happy to see us.”

(2) **Situacija:** Fiona i Šrek, zajedno sa Magarcem, stižu u kraljevstvo njenih roditelja. Svi su zbunjeni kada ugledaju princezu kao ogromnog ogra, a ne onako kako je pamte. Zbunjuje ih još više što pored nje nije neki lepi princ, nego Šrek.

(3) **Kršenje maksime:** Princeza kaže kako su njeni roditelji srećni što ih vide, a jasno se vidi da nisu. Jako su zbunjeni i čak zaprepašćeni. Čak se ni ne smeju.

(4) **Nameravana implikatura:** Neću da priznam da je loša ideja što smo došli, a i želim da te umirim.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 31

(1) **Kontekst:** Queen: „So, Fiona, tell us about where you live.”

Fiona: „Well... Shrek owns his own land. Don't you, honey?”

Shrek: „Oh, yes! It's in an enchanted forest abundant in squirrels and cute little duckies and...”

Donkey: „What?! I know you ain't talking about the swamp!”

(2) **Situacija:** Šrek, Fiona, Magarac i Fionini roditelji, kralj i kraljica, sede za stolom i spremaju se za bogatu trpezu. Kralj je radoznao kako Fiona i Šrek žive.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek laže o svojoj močvari kako je to prelepo mesto sa malenim vevericama i patkicama.

(4) **Nameravana implikatura:** Ne želim da misliš da je mesto previše grozno za tvoju ćerku.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 32

- (1) **Kontekst:** King: „An ogre from a swamp. Oh! How original.”
- (2) **Situacija:** Kralj saznaje da Šrek živi u močvari, i to ga nimalo ne iznenađuje.
- (3) **Kršenje maksime:** Kralj koristi sarkazam. Ne misli zaista da je to originalno, nego baš suprotno.
- (4) **Nameravana implikatura:** Reci mi nešto što ne znam.
- (5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušalaca.

Događaj 33

- (1) **Kontekst:** Queen: „I suppose that would be a fine place to raise the children.”
Shrek: „It's a bit early to be thinking about that, isn't it?”
King: „Indeed. I just started eating.”
Queen: „Harold!”
Shrek: „What's that supposed to mean?”
Fiona: „Dad. It's great, OK?”
King: „For his type, yes.”
Shrek: „My type?”
Donkey: „I got to go to the bathroom.”
Servant: „Dinner is served!”
Donkey: „Never mind. I can hold it.”
- (2) **Situacija:** Kraljica spominje decu, pa se i Šrek i kralj preneraze.
 - (3) **Kršenje maksime:** Magarac laže da mora u toalet, ali čim se donosi večera, on pokazuje da mu se ni ne ide tamo.
 - (4) **Nameravana implikatura:** Rado bih izbegao ovu neprijatnu situaciju.
 - (5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 34

- (1) **Kontekst:** King: „I suppose any grandchildren I could expect from you would be...”

Shrek: „Ogres, yes!”

Queen: „Not that there's anything wrong with that. Right, Harold?”

King: „Oh, no! No! Of course, not! That is, assuming you don't eat your own young!

Shrek: „No, we usually prefer the ones who've been locked away in a tower!”

Fiona: „Shrek, please!”

Queen: „It's so nice to have the family together for dinner.”

(2) Situacija: Nastavlja se priča o deci.

(3) Kršenje maksime: Ovde se ne poštuje maksima nekoliko puta. Kada kralj kaže kako nema ništa protiv toga da su mu unučići poput Šreka, kada Šrek kaže da najviše voli decu koju mogu da drže zaključanu u kuli (kao što su Fionu držali) i kada kraljica kaže da je super što su svi na okupu.

(4) Nameravana implikatura: Kralj i Šrek su sarkastični i prkose jedan drugom, a kraljica je uzdrmana i neprijatno joj je pa ne zna šta drugo da kaže.

(5) Ostvarena implikatura: Implikature su uspešno realizovane kod slušalaca.

Događaj 35

(1) Kontekst: Queen: „Oh, stop being such a drama king.”

King: „Fine! Pretend there's nothing wrong! La, di, da, di, da! Isn't it all wonderful! I'd like to know how it could get any worse!”

Fairy godmother: „Hello, Harold.”

[Gasps]

Queen: „What happened?”

King: „Nothing, dear! Just the old hunting wound playing up a bit! I'll just stretch it out here for a while.

Fairy godmother: „You better get in. We need to talk.

King: „Actually, Fairy Godmother, off to bed. Already taken my pills, and they tend to make me a bit drowsy.

(2) Situacija: Kralj i Kraljica komentarišu Fionu i Šreka. Kralj je uznemiren, a još više se zaprepasti kada se pojavljuje vila kuma.

(3) Kršenje maksime: Kralj je sarkastičan kada kaže kako je sve super i da ga zanima kako može biti još bolje, a posle laže vilu kumu da mu se spava i da je popio tablete.

(4) **Nameravana implikatura:** Ništa od ovoga mi se ne sviđa. /Ne priča mi se sa vilom kumom, još mi je samo ona falila sada.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 36

(1) **Kontekst:** Shrek: „Hi. I'm here to see the...”

Elf: „The Fairy Godmother. I'm sorry. She is not in.”

Fairy godmother: „Jerome! Coffee and a Monte Cristo. Now!”

Elf: „Look, she's not seeing any clients today, OK?”

Shrek: „That's OK, buddy. We're from the union.”

Elf: „The union?”

Shrek: „We represent the workers in all magical industries, both evil and benign.”

(2) **Situacija:** Šrek, Magarac i Mačak su pronašli fabriku vile kume.

(3) **Kršenje maksime:** Džerom laže da vila nije tu, a Šrek da je iz Unije za magična bića.

(4) **Nameravana implikatura:** Vila neće nikoga da primi. / Moramo ući po svaku cenu.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 37

(1) **Kontekst:** Queen: „Well, they're both festive, aren't they? What do you think, Harold?”

Harold: „Yes, yes. Fine, fine.”

[The Queen sighs.]

Fiona: „Mom, dad!”

King Harold: „What's that, Cedric? Right! I'm coming!”

Harold: „Mmm! Exquisite. What do you call this dish?”

Cedric: „That would be the dog's breakfast, Your Majesty.”

Harold: „Ah, yes... Very good.”

(2) **Situacija:** Kralj izbegava Fionu zbog Šreka, a i poprilično je odsutan.

(3) **Kršenje maksime:** Kralj laže i kraljicu jer je uopšte ni ne sluša, a i pravi se da je zauzet da izbegne Fionu.

(4) **Nameravana implikatura:** Samo da me ne provale.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 38

(1) **Kontekst:** Prince Charming: „Aye, Fiona. It is me.”

Fiona: „What happened to your voice?”

Prince Charming: „The potion changed a lot of things, Fiona. But not the way I feel about you.”

King: „Fiona? Charming?”

Prince Charming: „Do you think so? Dad. I was so hoping you'd approve.”

Queen: „Um... Who are you?”

Prince Charming: „Mom, it's me, Shrek. I know you never get a second chance at a first impression, but, well, what do you think?”

(2) **Situacija:** Princ Čarming se pravi da je Šrek.

(3) **Kršenje maksime:** Princ laže da je Šrek i pretvara se da je on.

(4) **Nameravana implikatura:** Ovde nema implikature, nada se da će mu poverovati da je on nešto što nije.

(5) **Ostvarena implikatura:** Fioni je sumnjiv, a Harold zna šta se zaista događa.

Događaj 39

(1) **Kontekst:** Shrek: „Say something crazy like "I'm wearing ladies' underwear!"”

Pinocchio: „I'm wearing ladies' underwear!”

Nothing happens with his nose.

Shrek: „Are you wearing ladies' underwear?”

Pinocchio: „I most certainly am not!”

His nose grows bigger.

(2) **Situacija:** Pinokio i ekipa su došli da izbave Šreka, Mačka i Magarca, koji su zatvoreni u ćeliji.

(3) **Kršenje maksime:** Pinokio laže da ne nosi ženski donji veš.

(4) **Nameravana implikatura:** Sramota me je od ostalih.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 40

(1) **Kontekst:** Puss in boots: „Whatever happens, I must not cry. You cannot make me cry.”

He starts sobbing.

(2) **Situacija:** Sve se završava lepo i svi su srećni.

(3) **Kršenje maksime:** Mačak laže da ne mogu da ga rasplaču.

(4) **Nameravana implikatura:** Ja sam mačo muškarac, a oni ne plaču.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 41

(1) **Kontekst:** Gingy: „This is worse than "Love Letters" . I hate dinner theater!”

Pinocchio: „Me, too.”

His nose grows bigger.

(2) **Situacija:** Pinokio, Džindži i ekipa gledaju predstavu.

(3) **Kršenje maksime:** Pinokio laže da ni on ne voli predstave.

(4) **Nameravana implikatura:** Sramota me je da priznam da ja volim predstave.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 42

(1) **Kontekst:** Prince Charming: „Ah, Mabel! Why they call you an ugly stepsister, I'll never know.”

(2) **Situacija:** Čarming ulazi u krčmu i vidi Pepeljuginu ružnu polu-sestru.

- (3) **Kršenje maksime:** Čarming laže kako nije ružna.
- (4) **Nameravana implikatura:** Treba mi usluga, pa ću da joj udelim kompliment.
- (5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 43

- (1) **Kontekst:** Ugly stepsister: „What do you want, Charming?”
Charming: „Not much. Just a chance at redemption.”
- (2) **Situacija:** Čarming priča u krčmi za Pepeljuginom ružnom polu-sestrom.
- (3) **Kršenje maksime:** Čarming laže o svojim namerama.
- (4) **Nameravana implikatura:** Neću da joj otkrivam svoje prave namere.
- (5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 44

- (1) **Kontekst:** Puss: „It's out of my hands, senorita. The winds of fate have blown on my destiny. But I will never forget you. You are the love of my life. As are you. And, uh, you. I don't know you, but I'd like to. I got to go.”
- (2) **Situacija:** Mačak se rastaje od mačaka koje je zaveo.
- (3) **Kršenje maksime:** Laže sve da su one ljubav njegovog života.
- (4) **Nameravana implikatura:** Znam tačno šta da kažem da ispadnem faca.
- (5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušalaca.

Događaj 45

- (1) **Kontekst:** Donkey: „I don't wanna leave you either. But you know how Shrek is. The dude's lost without me.”
- (2) **Situacija:** Magarac, Mačak i Šrek se spremaju na put, idu da traže Artura.
- (3) **Kršenje maksime:** Magarac kaže nešto što nije istina, ali on to tako vidi.
- (4) **Nameravana implikatura:** Moram biti uz Šreka.
- (5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 46

(1) **Kontekst:** Fiona: „You're going to be a father!”

Shrek: „That's great!”

(2) **Situacija:** Fiona ispraća Šreka, koji ide na put, da traži princa Artura.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek kaže da je to super iako je preneražen.

(4) **Nameravana implikatura:** Zbunjen sam, ali ne želim da joj pokažem.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 47

(1) **Kontekst:** A high school boy: „We're here for the mascot contest.”

Shrek: „We're here for the mascot contest, too.”

Boy: „This is a costume?”

Shrek: „Worked on it all night long.”

Boy: „Looks pretty real to me.”

(2) **Situacija:** Šrek pokušava da uđe tamo gde je Artur otišao.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek laže da nosi kostim i da je celu noć radio na njemu.

(4) **Nameravana implikatura:** Hoću da uđem.

(5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 48

(1) **Kontekst:** A professor: „And now, without further ado, let's give a warm Worcestershire hoozah to the winner of our mascot contest, the... Ogre?”

Shrek: „That's right. I'm the new mascot.”

(2) **Situacija:** Šrek upada na takmičenje i pretvara se da je pobedio.

(3) **Kršenje maksime:** Šrek laže da je nešto što nije.

(4) **Nameravana implikatura:** Lažem kako bih pronašao Artura.

(5) Ostvarena implikatura: Implikatura nije ni uspešno ni neuspešno realizovana, Šrek je slušaocu čudan, ali ga pušta.

Događaj 49

(1) Kontekst: Arthur: „So, wait...I'm really the only heir?”

Shrek: „The one and only.”

(2) Situacija: Arturu je teško da poveruje da treba da bude kralj.

(3) Kršenje maksime: Šrek laže da je Artur jedini naslednik.

(4) Nameravana implikatura: Ja ne želim da budem kralj. (Šrek)

(5) Ostvarena implikatura: Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca, jer Artur ni ne zna celu priču.

Događaj 50

(1) Kontekst: Cinderella: „So, any cravings since you got pregnant?”

Fiona: „No, not at all.”

She grabs a piece of cake to devour.

Fiona: „Do you smell ham?”

(2) Situacija: Princeze su Fioni priredile proslavu za darovanje bebe.

(3) Kršenje maksime: Fiona laže da joj se ne jede ništa posebno.

(4) Nameravana implikatura: Fiona nije svesna da žudi za određenom hranom.

(5) Ostvarena implikatura: Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 51

(1) Kontekst: Captain Cook: „Well, well, well. If it isn't Peter Pan.”

Wendy: „His name's not Peter.”

Cook: „Shut it, Wendy.

(2) Situacija: Čarming i zlikovci iz bajki napadaju Fionino kraljevstvo i pozitivce.

- (3) **Kršenje maksime:** Vendi laže da to nije Petar Pan.
- (4) **Nameravana implikatura:** Lažem ko je da ga ne povrediš.
- (5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 52

- (1) **Kontekst:** Charming: „Where are Shrek and Fiona?”
Pinocchio and piglets: „The name doesn't ring a bell.”
- (2) **Situacija:** Čarming upada u Fionin dvorac tražeći nju i Šreka.
- (3) **Kršenje maksime:** Prasići lažu da ne znaju ko su Šrek i Fiona.
- (4) **Nameravana implikatura:** Nećemo ništa da ti kažemo.
- (5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 53

- 1) **Kontekst:** Shrek: „By the way, make sure you hit the boat just right with the bottle.”
Arthur: „Any idiot can hit a boat with a bottle.”
Shrek: „Well, I've heard it's harder than it looks.”
- 2) **Situacija:** Šrek i Artur pričaju na brodu.
- 3) **Kršenje maksime:** Šrek laže kako je čuo to što kaže.
- 4) **Nameravana implikatura:** Pa, ja sam onda idiot jer ja ne umem da potrefim kako treba.
- 5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 54

- 1) **Kontekst:** Arthur: „Somebody help! I've been kidnapped by a monster who's trying to relate to me!”
- 2) **Situacija:** Artur pokušava da pobegne od Šreka.
- 3) **Kršenje maksime:** Artur ne govori istinu kad kaže da ga je Šrek kidnapovao.
- 4) **Nameravana implikatura:** Želim da pobegnem od Šreka.

5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 55

1) **Kontekst:** Merlin: „Sure you don't want to try my Rock Au Gratin? It's organic.”

He eats a bunch of rocks and his teeth start bleeding.

Shrek: „Oh, thanks. I just ate a boulder on the way in.”

2) **Situacija:** Artur pronalazi Merlinovu kuću i Šrek upoznaje Merlina.

3) **Kršenje maksime:** Šrek se šali kada kaže da je pojeo balvan.

4) **Nameravana implikatura:** Šalim se na tvoj račun što jedeš kamenje.

5) **Ostvarena implikatura:** Nije jasno da li je implikatura uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 56

1) **Kontekst:** Merlin: „Now, all of you, look into the Fire of Truth and tell me what you see.”

Donkey: „Ooh, charades! Okay, I see a Dutch fudge torte with cinnamon swirls!”

Merlin: „Ok, monster. Go for it.”

Shrek: „I see a rainbow pony.”

2) **Situacija:** Svi gledaju vatru da bi videli šta žele ili ih muči. To je neka vrsta terapije po Merlinu.

3) **Kršenje maksime:** Šrek laže, jer ustvari vidi kolica za bebu.

4) **Nameravana implikatura:** Ne priča mi se o tome.

5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca, odnosno niko ni ne sumnja da on laže

Događaj 57

1) **Kontekst:** Shrek: „You know, it may be hard to believe, what, with my obvious charm and good looks, but people used to think I was a monster.”

2) **Situacija:** Šrek i Artur se otvaraju jedan drugom i pronalaze zajednički jezik.

3) **Kršenje maksime:** Šrek se šali na svoj račun.

- 4) **Nameravana implikatura:** Malo šale da se poboljša atmosfera.
- 5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 58

- 1) **Kontekst:** Shrek: „Puss! Loan me five bucks!”
Donkey: „You heard him. Help the brother out.”
Puss: „Do you see any pockets on me?”
Donkey: „Hold on a second.” (he finds a bag of gold in his shoe)
Puss: „I had no idea, really. I.. I swear.”
- 2) **Situacija:** Šreku trebaju zlatnici da izvuče Pinokija.
- 3) **Kršenje maksime:** Mačak laže da ne zna za vrećicu zlata u svojoj čizmi.
- 4) **Nameravana implikatura:** Nisam lopov. Ne želim da to mislite.
- 5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušalaca.

Događaj 59

- 1) **Kontekst:** Donkey: „Shrek! You didn't tell us you were in a play!”
Shrek: „I guess I've been so busy I forgot to mention it.”
- 2) **Situacija:** Šrek i ekipa pronalaze poster koji je Čarming okačio, koji pokazuje da će Šrek biti deo neke predstave. Niko ne zna o čemu se radi.
- 3) **Kršenje maksime:** Šrek je sarkastičan.
- 4) **Nameravana implikatura:** Pa kako da ti kažem kad ni sam ne znam?
- 5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 60

- 1) **Kontekst:** Knife: „Uck! Kill it!” (pointing to Puss who is in Donkey's body)
Arthur: „Look. Don't you know who he is? How dare you! (pointing to the theatrical poster with Shrek) We're dealing with amateurs. He's a star, people! Hello? I'm so sorry about this, Mr. Shrek.”

Shrek: „I'm gonna lose it!”

- 2) **Situacija:** Straža hoće da ubije likove, ali Artur smišlja plan.
- 3) **Kršenje maksime:** Artur i Šrek se prave kako je on glumac i velika zvezda.
- 4) **Nameravana implikatura:** Pravimo se da se izvučemo.
- 5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 61

- 1) **Kontekst:** Rumpelstiltskin: „As you can see, everything's in order.”
- 2) **Situacija:** Kralj i kraljica su pronašli Rumpelstiltskina kako bi sklopili dogovor, u nadi da će on pomoći Fioni oko njene kletve.
- 3) **Kršenje maksime:** Rumpelstiltskin laže da je sve kako treba, posle ćemo saznati da je prevarant.
- 4) **Nameravana implikatura:** Lažem da dobijem potpis.
- 5) **Ostvarena implikatura:** Nije jasno da li je implikatura uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 62

- 1) **Kontekst:** King: „Nothing is worth more to us more than our daughter.”
Rumpelstiltskin: „Jump, Fifi, jump! Just sign it and all your problems will disappear.”
- 2) **Situacija:** Harold i kraljica se spremaju da potpišu ugovor.
- 3) **Kršenje maksime:** Rumpelstiltskin laže da će njihovi problemi nestati.
- 4) **Nameravana implikatura:** Potpišite već jednom.
- 5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 63

- 1) **Kontekst:** Donkey: „It's a party Shrek. You gotta cheer up!”
Shrek: „I'm in a great mood actually.”
- 2) **Situacija:** Rođendan je Šrekovim trojkama, pa svi slave. Šrek nije srećan, doduše.

- 3) **Kršenje maksime:** Šrek laže da je super.
- 4) **Nameravana implikatura:** Ne moraš da znaš kako se ja zaista osećam. I pusti me.
- 5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 64

- 1) **Kontekst:** Queen: „You licked it! Just because you're an ogre, it doesn't mean you have to act like one.”
- 2) **Situacija:** Kraljica ugleda olizanu tortu i napada Šreka, iako on to nije uradio.
- 3) **Kršenje maksime:** Kraljica govori kao da je to Šrek uradio, a ni ne zna ko je jer nije videla.
- 4) **Nameravana implikatura:** Pretpostavljam da sit i uradio nešto pogrešno, jer se to očekuje od ogra.
- 5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 65

- 1) **Kontekst:** Rumpelstiltskin: „Please help! Someone, anyone! Help! The pain! I can see a bright light. A tunnel!”
- 2) **Situacija:** Rumpelstiltskin se pravi da je povređen da namami Šreka.
- 3) **Kršenje maksime:** Laže i pravi se da je nešto što nije.
- 4) **Nameravana implikatura:** Hoću da te namamim.
- 5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 66

- 1) **Kontekst:** Rumpelstiltskin: „Grandma, is that you?”
Shrek: „Yeah, it's me. Granny.”
- 2) **Situacija:** Šrek podiže kočiju ispod koje je Rumpelstiltskin.
- 3) **Kršenje maksime:** Šrek je sarkastičan pa kaže da je on baka.
- 4) **Nameravana implikatura:** A baš ću biti tvoja baka usred ove nedodijije!
- 5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 67

1) **Kontekst:** Rumpelstiltskin: „So, you're not gonna eat me?”

Shrek: „No thanks. I already had a big bowl of curly-toed weirdo for breakfast.”

2) **Situacija:** Šrek upoznaje Rumpelstiltskina, koji se pravi da ne zna ništa o njemu.

3) **Kršenje maksime:** Šrek koristi sarkazam.

4) **Nameravana implikatura:** Volim da se šalim i da sam sarkastičan.

5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 68

1) **Kontekst:** Rumpelstiltskin: „Where are you going?”

Shrek: „Nowhere.”

Rumpelstiltskin: „I was just heading there myself.”

2) **Situacija:** Rumpelstiltskin krene da prati Šreka.

3) **Kršenje maksime:** Rumpelstiltskin laže kako bi Šrek započeo konverzaciju sa njim.

4) **Nameravana implikatura:** Hoću da privučem tvoju pažnju.

5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 69

1) **Kontekst:** Shrek: „All right, what's the catch?”

Rumpelstiltskin: „Catch? No catchings, really.”

2) **Situacija:** Rumpelstiltskin nudi Šreku čaroliju, da jedan dan bude kao nekad kad su ga se svi plašili.

3) **Kršenje maksime:** Rumpelstiltskin laže Šreka da nema cake, a ustvari mu sprema nešto gadno.

4) **Nameravana implikatura:** Poveruj mi.

5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura nije uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 70

- 1) **Kontekst:** Donkey: „Help! I've been kidnapped by a deranged, unbalanced ogre!”
- 2) **Situacija:** Šrek zajedno sa Magarcem beži od Rampelstiltskina.
- 3) **Kršenje maksime:** Magarac još uvek ne zna da je Šrek njegov prijatelj, pa govori da je kidnapovan iako mu je Šrek ustvari samo pomogao da pobjegne.
- 4) **Nameravana implikatura:** Spasite me!
- 5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 71

- 1) **Kontekst:** Donkey: „Help! You can't eat me! I got the mange! I'm poisonous!”
- 2) **Situacija:** Ogrovi hvataju Magarca i žele da ga pojedu.
- 3) **Kršenje maksime:** Magarac laže kako ga ne bi pojeli.
- 4) **Nameravana implikatura:** Želim da se izvučem.
- 5) **Ostvarena implikatura:** Niko ne shvata implikaturu jer im nije bitno šta Magarac govori.

Događaj 72

- 1) **Kontekst:** Shrek: „I'll take him. This order's to go.”
- 2) **Situacija:** Šrek pokušava da spase Magarca.
- 3) **Kršenje maksime:** Šrek laže kako bi ogrovi prepustili Magarca njemu.
- 4) **Nameravana implikatura:** Želim da spasim svog prijatelja.
- 5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 73

- 1) **Kontekst:** Rumpelstiltskin: „Yeah, you know, we have put away a lot of ogres. And so one got away. Who cares? It's not a big deal. It doesn't matter to me. It's not like it's the end of the world. Except... funny thing...”

2) **Situacija:** Rampelstiltskin je jako uzmeniren što mu je Šrek umakao, ali vešticama priča kako je sve u redu. To mu je samo uvod u celu konverzaciju, jer ubrzo im stavlja da znanja kako je jako ljut i potrešen.

3) **Kršenje maksime:** Rampelstiltskin se igra se maksimumom jer svesno laže, iako misli sve suprotno od onoga što govori.

4) **Nameravana implikatura:** Koristim sarkazam jer sam jako besan.

5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 74

1) **Kontekst:** Puss in boots: „Hey! I may have let myself go a little since retirement, but hanging up my sword was the best decision of my life.”

2) **Situacija:** Šrek nailazi na Mačka, koji je u ovoj realnosti mnogo deblji.

3) **Kršenje maksime:** Mačak ublažava istinu kada kaže da se malo zapustio.

4) **Nameravana implikatura:** Neću da priznam da sam se jako zapustio.

5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 75

1) **Kontekst:** Puss in boots: „I have all the cream I can drink and all the mice I can chase.”

A mouse is approaching the milk.

Puss: „Hm... I'll get him later.”

2) **Situacija:** Mačak objašnjava Šreku kako živi.

3) **Kršenje maksime:** Mačak laže da će posle da juri miša, a vidi se da neće jer nema kondicije.

4) **Nameravana implikatura:** Ne moraš da znaš koliko sam lenj.

5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 76

1) **Kontekst:** Shrek: „Wait! Is that mistletoe I see?”

- 2) **Situacija:** Šrek uporno pokušava da poljubi Fionu da prekine čaroliju, ali ona ne želi.
- 3) **Kršenje maksime:** Šrek laže da vidi imelu samo da bi poljubio Fionu.
- 4) **Nameravana implikatura:** Moram da te poljubim po svaku cenu.
- 5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 77

- 1) **Kontekst:** Shrek: „Donkey! I hate to pull you away from your adoring public, but I'm not getting anywhere with Fiona!
- 2) **Situacija:** Šrek je očajan jer Fiona ne želi da ga poljubi, pa se jada Magarcu.
- 3) **Kršenje maksime:** Šrek samo reda radi kaže da mu je mrsko da odvlači Magarca od publike koja ga obožava.
- 4) **Nameravana implikatura:** Trebaš mi da mi nekako pomogneš!
- 5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 78

- 1) **Kontekst:** Fiona: „What are you doing?”
Shrek: „What does it look like? I'm getting ready for the ambush action. I always like to quad my lutes and do some scrunches before an operational... op.”
- 2) **Situacija:** Šrek pokušava da osvoji Fionu praveći se da je pravi ratnik.
- 3) **Kršenje maksime:** Šrek se pravi da je nešto što nije.
- 4) **Nameravana implikatura:** Želim da te impresioniram i navedem da me poljubiš.
- 5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 79

- 1) **Kontekst:** Shrek: „This one taken?”
Fiona: „We use that one to clean the toilets.”
Shrek takes another piece of equipment.
Fiona: „And we use that one to clean the thing we clean the toilets with.”

Shrek: „Oh... I knew that.”

2) **Situacija:** Šrek pokušava da očara Fionu pokazujući joj da se razume u oružje, ali se izblamira jer to što on uzima nije oružje.

3) **Kršenje maksime:** Šrek laže da se ne izblamira skroz.

4) **Nameravana implikatura:** Baš sam se izblamirao, nisam to znao.

5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušaoca.

Događaj 80

1) **Kontekst:** Rumpelstiltskin: „Recently a certain somebody has jeopardized our joyous lives. And that somebody is the rat-munching ogre called Shrek!”

2) **Situacija:** Rampelstiltskin hoće da ubedi narod da je u opasnosti zbog Šreka.

3) **Kršenje maksime:** Rampelstiltskin laže ljude.

4) **Nameravana implikatura:** Želim da vas okrenem protiv Šreka.

5) **Ostvarena implikatura:** Implikatura je uspešno realizovana kod slušalaca.

3.4. Diskusija dobijenih rezultata

Da bi se što uspešnije izvršila analiza i da bi cela bila dovoljno informativna, korpus koji sadrži kršenja dve maksime je izražen kroz 160 događaja koji ga čine, a trebalo bi napomenuti i da su sva četiri dela filma posmatrana od prve do poslednje minute, da bi se izdvojilo dovoljno primera koji su adekvatni, a temelj za to je Griceova definicija principa kooperativnosti i njegova podela na četiri maksime. Svaki od događaja sadrži pet stavki, a to su kontekst, situacija, kršenje maksime, kao i nameravana i ostvarena implikatura. Najpre se navodi kontekst označen brojem (1), što u svim slučajevima predstavlja dijalog između dve osobe, ili više likova koji vode razgovor. Da ne bi došlo do zabune, precizno su podvučeni delovi svake rečenice gde se tačno uočava kršenje određene maksime. Pored toga, da bi sve bilo još jasnije, sledeća stavka, odnosno stavka pod brojem (2), je situacija u kojoj se likovi u

tom trenutku nalaze. To je urađeno da bi se pratio tok filma, da bi se bolje upoznali likovi i načini na koji oni krše dve maksime koje se analiziraju. Zatim je pod brojem (3) opisano kako se tačno krši maksima, odnosno objašnjava se zašto je određeni deo podvučen. Ugledajući se na Griceov pristup, na osnovu njegovih kriterijuma izdvojili su se dati delovi rečenica koji predstavljaju kršenje maksime. Kao i prema Griceu, u bilo kom slučaju kada se nije govorila istina ili kada se izbegavao konkretan odgovor, ali se nije ni lagalo, moglo se prepoznati kršenje neke od dve maksime. Pošto svako kršenje maksime krije i neku skrivenu poruku, iliti nešto što se krije između redova, sledeća stavka, odnosno broj (4) je rezervisana za objašnjenje koja implikatura je nameravana. U svakom od primera je bilo jasno koja se implikatura krije, ali u retkim slučajevima je moglo i da se protumači na više načina šta osoba koja govori želi da poruči. Naposljetku, stavka broj (5) se bavi analiziranjem kako je slušalac protumačio iskaz, odnosno da li je implikatura uspešno realizovana ili nije. Sve ove stavke se detaljno analiziraju, te je bilo potrebno nekoliko puta pogledati sva četiri filma i dobro obratiti pažnju na dijaloge, da bi se na kraju dobila kompletna slika o kršenju dve maksime u filmovima.

Kada je u pitanju maksima informativnosti, Magarac je često krši time što previše priča, kada se od njega to ne traži. Zatim više puta maksimu informativnosti krše Šrek i Magarac kada ismevaju Fionu nakon što je oslobode iz kule, i to rade čisto jer im je zanimljivo da se šale na njen račun, a time se postižu i humoristički efekti, što je zaključeno da je isto česta pojava u humorističkim filmovima.

Fiona: „And what of my groom-to-be, Lord Farquaad? What’s he like?”

Shrek: „Well, let me put it this way, princess. Men of Farquaad’s stature are in short supply.”

Više puta se maksima informativnosti krši i ćutanjem, kao kada kralj Harold muti sa vilom kumom pa ne želi nikome da oda svoje prave namere, ili kada je Šrek previše besan, pa ne

želi ni da odgovori na postavljeno pitanje. Šrek takođe ima običaj da ne odgovara na pitanja direktno, nego gleda da bude šaljiv, a često i da vređa sagovornike.

Donkey: „Let me get this straight. You're gonna go fight a dragon and rescue a princess just so Farquaad will give you back a swamp, which you only don't have because he filled it full of freaks in the first place – is that about right?”

Shrek: „Maybe there's a good reason donkeys shouldn't talk.”

Tu je i primer kada se šali tokom spasavanja Fione, pa Magarcu stavlja do znanja da misli da je Fiona ta koja ima gadne osobine, a ne zmajica.

Donkey: „So, where is this fire-breathing pain-in-the-neck anyway?”

Shrek: „Inside, waiting for us to rescue her.”

Ima i primera kada se neki lik iz filma uvredi, pa pokazuje to na duhovit način, uzvraćajući sagovorniku. To se dešava kada Mačak u čizmama pogrešno razume Magarca i misli da ga je uvredio, a ustvari Magarac je mislio na nešto drugo.

Donkey: „Man, that stinks!”

Puss in boots: „Well, you don't exactly smell like a basket of roses.”

Ovakvi primeri su česti i u ovim posmatranim filmovima nije retka pojava da neko bude pogrešno shvaćen. To se često dešava i kako bi filmovi bili smešniji gledaocima, jer se time postiže humoristički efekat. U tabeli ispod predstavljeni su najčešći načini ili razlozi kršenja maksime informativnosti:

Primeri:	Način ili razlog kršenja maksime:
<p>Donkey: „<u>Yes, I was talking to you. Can I tell you that you was great back there? Those guards! They thought they was all of that. Then you showed up, and bam! They was tripping over themselves like babes in the woods. That really made me feel good to see that.</u>”</p> <p>Shrek: „Oh, that's great. Really.”</p> <p>Donkey: „<u>Man, it's good to be free. Hey, wait a minute! I got a great idea! I'll stick with you! You're a mean, green, fighting machine. Together we'll scare the spit out of anybody that crosses us.</u>”</p> <p>Shrek roars.</p> <p>Donkey: „<u>Oh, wow! That was really scary. If you don't mind me saying, if that don't work, your breath certainly will get the job done, 'cause you definitely need some Tic Tacs or something, 'cause your breath stinks! Man, you almost burned the hair of my nose! Just like the time... (mumbling because Shrek puts hand on his mouth) – then I ate some rotten berries. I had strong gases eking out of my butt that day.</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sagovornik previše govori
<p>Donkey: „Who! Look at that. Who'd want to live in a place like that?”</p> <p>Shrek: „That would be my home.”</p> <p>Donkey: „<u>Oh! And it is lovely! Just beautiful! You are quite a decorator. It's amazing what you've done with such a modest budget. I like that boulder. That is a nice boulder.</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sagovornik želi da se sviđi drugom
<p>Donkey: „I guess you don't entertain much, do you?”</p> <p>Shrek: „<u>I like my privacy.</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sagovornika nervira pitanje

<p>Donkey: „So, where is this fire-breathing pain-in-the-neck anyway?”</p> <p>Shrek: „<u>Inside, waiting for us to rescue her.</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Šala na nečiji račun
<p>Donkey: „Are you hiding something?”</p> <p>Shrek: „<u>Never mind, Donkey.</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sagovornik neće da odgovori
<p>Donkey: „Princess, how 'bout if you don't marry Farquaad?”</p> <p>Fiona: „I have to. Only my true love's kiss can break the spell.”</p> <p>Donkey: „But, you know, um, <u>you're kind of an ogre, and Shrek... well, you got a lot in common.</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sagovornik indirektno nešto želi da saopšti
<p>Shrek: „You're bothering me.”</p> <p>Donkey: „Oh, OK. All right, cool. I guess... <u>Me and Pinocchio was going to catch a tournament, anyway, so... Maybe I'll see y'all Sunday for a barbecue or something.</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sagovornik je uvređen
<p>Harold: „But what I am supposed to do about that?”</p> <p>Fairy godmother: „<u>Use your imagination.</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sagovornik nema pravi odgovor
<p>Puss in boots: „Oh, no! <u>Por favor! Please! I implore you! It was nothing personal I was doing it only for my family. My mother, she is sick. And my father lives off the garbage! The King offered me much in gold and I have a litter of brothers...</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sagovornik laže da bi se spasao
<p>Fiona: „And, um... <u>maybe even the pitter-patter of little feet on the floor.</u>”</p> <p>Shrek: „That's right, the swamp rats will be spawning.”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sagovornik ne zna kako da saopšti vest

<p>Fiona: „Um... No. <u>What I'm thinking of is a little bigger than a swamp rat.</u>”</p>	
<p>King: „This kingdom needs a new king. You and Fiona are next in line for the throne.”</p> <p>Shrek: „Next in line. <u>You see, Dad, that's why people love you. Even on your deathbed, you're still making jokes.</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sagovornik ne može da veruje u to što čuje
<p>Donkey: „Shrek! Are you okay?”</p> <p>Shrek: „<u>I can't believe I'm going to be a father!</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sagovornik je opterećen svojim problemom, pa ni ne registruje druge
<p>Charming: „You! You cannot lie. So tell me, puppet... where is Shrek?”</p> <p>Pinocchio: „<u>Well... I don't know where he's not.</u>”</p> <p>Charming: „You don't know where Shrek is?”</p> <p>Pinocchio: „<u>It wouldn't be inaccurate to assume that I couldn't exactly not say that is or isn't almost partially incorrect.</u></p> <p>Charming: „So you do know where he is!”</p> <p>Pinocchio: „<u>On the contrary, I'm possibly more or less not definitely rejecting the idea that in no way, with any amount of uncertainty...</u>”</p> <p>Charming: „Stop it!”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sagovornik ne želi da oda prijatelja

Kada je reč o kršenju maksime istinitosti, primećeno je i zaključeno da je najčešća pojava korišćenje sarkazma. Najpre ga koristi glavni junak Šrek, koji vrlo rado što češće koristi sarkazam u komunikaciji, najčešće da bi se šalio i ismevao svoje sagovornike. Budući da se

radi o humorističkim filmovima, i prihvatljivo je da će sarkazam dominirati, kako je to često alatka kojom se humor postiže. Sarkazam dosta koristi i kralj Harold, Fionin otac. Primeri njihovog sarkazma su sledeći:

Shrek: „Donkey, what are you doing here?”

Donkey: „Taking care of your love nest for you.”

Shrek: „Oh, you mean like... sorting the mail and watering the plants?”

Šrek govori kao da je Magarac uradio ove stvari, a jasno se vidi da nije. Sa druge strane, evo kako i kralj Harold koristi sarkazam.

King: „Fine! Pretend there's nothing wrong! La, di, da, di, da! Isn't it all wonderful! I'd like to know how it could get any worse!”

Druga po redu najčešća pojava je laganje kako bi se sakrile prave namere, a takvo kršenje maksima se pronalazi kod likova koji su negativci, kao što je lord Farkvad (prvi nastavak), princ Čarming (drugi i treći nastavak) i Rumpelstiltskin (četvrti nastavak). I to je bilo očekivano, a primeri su sledeći:

Prince Charming: „Aye, Fiona. It is me.”

Fiona: „What happened to your voice?”

Prince Charming: „The potion changed a lot of things, Fiona. But not the way I feel about you.”

Čarming se pretvara da je Šrek. Rumpelstiltskin se pretvara da ima dobre namere i da je sve u redu, a ustvari je zao i prevrtljiv:

Rumpelstiltskin: „As you can see, everything's in order.”

Ženski likovi poput kraljice Lilijan, Fionine majke, krše maksimu istinitosti da bi bili učtivi i da ne bi uvredili nikoga.

Fiona: „Shrek, please!”

Queen: „It's so nice to have the family together for dinner.”

Iako joj je neprijatno, kraljica želi da ispadne fina i kaže kako joj je lepo što je porodica na okupu. Pinokio krši maksimu istinitosti time što laže da je nešto što nije, jer mašta o tome da je neko drugi, odnosno nešto drugo (pravi, živi dečak, a ne lutka). Pinokio takođe krši maksimu istinitosti da prikrije neprijatnu istinu, kao što je recimo ta da nosi ženski donji veš.

Shrek: „Are you wearing ladies' underwear?”

Pinocchio: „I most certainly am not!”

His nose grows bigger.

Takođe krije istinu da bi se prilagodio drugim likovima. To radi i Magarac.

Donkey: „Whoo! Look at that. Who'd want to live in a place like that?”

Shrek: „That would be my home.”

Donkey: „Oh! And it is lovely! Just beautiful! You are quite a decorator. It's amazing what you've done with such a modest budget. I like that boulder. That is a nice boulder.”

Još jedan vid kršenja je korišćenje hiperbole, kada likovi preuveličavaju određenu stvar ili pojavu, često da bi dočarali što bolje kako se osećaju.

Donkey: „Man, you almost burned the hair of my nose! Just like the time... (mumbling) – then I ate some rotten berries. I had strong gases eking out of my butt that day”

Najmanje, ali ipak je bilo i slučajeva u kojima likovi krše maksimu istinitosti time što govore o nekoj pojavi ili situaciji, odnosno biću kao da je zaista tako, a nemaju dokaz te to nije provereno i potvrđeno. Takav primer imamo kada seljani o Šreku pričaju loše stvari i svi ga se plaše jer misle da je strašni ogar koji ubija sve redom, a ustvari on nije takav, nego se

saznaje kroz vreme da je osećajan, nežan i dobrodušan. Ispod se nalazi tabela najčešćih razloga ili načina kršenja maksime istinitosti.

Primeri:	Način ili razlog kršenja maksime:
<p>Man with a torch: „Whoa! Hold on! Do you know what that thing can do to you?!”</p> <p>Another man: „<u>Yeah, it'll grind your bones for its bread!</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pretpostavka koja nije dokazana
<p>Shrek: „<u>Yes, well, actually, that would be a giant. Now, ogres... They're much worse. They'll make a suit from your freshly peeled skin. They'll shave your liver... Squeeze the jelly from your eyes!</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ruganje i zaplašivanje neistinom
<p>Donkey: „<u>Please don't turn me in. I'll never be stubborn again. I can change. Please! Give me another chance!</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • laganje da se spasi sopstveni život
<p>Man in armour: „What have you got?”</p> <p>Geppetto: „This little wooden puppet.”</p> <p>Pinocchio: „<u>I'm not a puppet. I'm a real boy.</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • laganje jer govornik ima želju da bude tako kako kaže
<p>Donkey: „<u>Man, you almost burned the hair of my nose!</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • hiperbola da se iskažu osećanja ili impresije
<p>Donkey: „I guess you don't entertain much, do you?”</p> <p>Shrek: „I like my privacy.”</p> <p>Donkey: „<u>You know, I do too. That's another thing we have in common.</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • laganje da se sviđi sagovorniku
<p>Donkey: „Can I stay with you, please?”</p> <p>Shrek: „Of course!”</p> <p>Donkey: „Really?”</p> <p>Shrek: „No.”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sarkazam, ruganje sagovorniku
<p>Fiona: „Shrek! <u>I'm worried about... Donkey</u>”</p> <p>Shrek: „What?”</p> <p>Fiona: „I mean, look at him. <u>He doesn't look good.</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • laganje da se sagovorniku odvрати pažnja od nečeg drugog

<p>Queen: „So, Fiona, tell us about where you live.”</p> <p>Fiona: „Well... Shrek owns his own land. Don't you, honey?”</p> <p>Shrek: „Oh, yes! <u>It's in an enchanted forest abundant in squirrels and cute little duckies and...</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • laganje da se impresionira sagovornik
<p>Fiona: „Shrek, please!”</p> <p>Queen: „<u>It's so nice to have the family together for dinner.</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • laganje iz pristojnosti
<p>Elf: „Look, she's not seeing any clients today, OK?”</p> <p>Shrek: „That's OK, buddy. <u>We're from the union.</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • laganje da bi se postigao određeni cilj
<p>Shrek: „Say something crazy like "I'm wearing ladies' underwear!"”</p> <p>Pinocchio: „I'm wearing ladies' underwear!” Nothing happens with his nose.</p> <p>Shrek: „Are you wearing ladies' underwear?”</p> <p>Pinocchio: „<u>I most certainly am not!</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • laganje da se sakrije neprijatna istina i zaštiti od ismejavanja
<p>Charming: „Where are Shrek and Fiona?”</p> <p>Pinocchio and piglets: „<u>The name doesn't ring a bell.</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • laganje da se zaštiti prijatelj od zlikovaca
<p>Rumpelstiltskin: „Jump, Fifi, jump! <u>Just sign it and all your problems will disappear.</u>”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zlikovac laže i krije svoje prave namere

4. ZAVRŠNA RAZMATRANJA

Kada je reč o samom kraju ovog istraživanja, on je rezervisan za završna razmatranja. Mogla bi se navesti rekapitulacija opisanih teorijsko-metodoloških okvira i njihove primene na primere iz posmatranih filmova. Kao i svaki drugi rad, i ovaj je započet prikazom teme, posle čega su se opisali ciljevi i pretpostavke rada. Opisana je i struktura korpusa i naveden je kratak pregled literature koja je za ovo istraživanje bila značajna i relevantna. Zatim je usledilo drugo poglavlje koje se bavilo teorijom, te je tu objašnjen svaki termin koji je za ovaj rad bio od značaja. Iako je ovaj rad inspirisan Griceovim pristupom principu kooperativnosti, da bi se to što bolje objasnilo najpre je morao da se objasni Austinov pristup, odnosno govorni činovi o kojima je on govorio (1962). Glavni deo tog teorijskog okvira posvećen je maksimama (informativnosti, istinitosti, relevantnosti i načina) i detaljnijim opisom principa kooperativnosti. Grice o tome svemu govori u svom radu *Logic and Conversation* (1975). Kako se rad bavi nepoštovanjem maksima informativnosti i istinitosti, opisano je i na koje sve načine do nepoštovanja može doći, kao i koje posledice mogu nastati. Predstavljene su i implikature, kao i verbalni humor i uloga jezičkog i vanjezičkog konteksta.

Najbitniji deo rada je treće poglavlje, a ono je posvećeno analizi reprezentativnih primera, odnosno primera u kojima se narušavaju maksima informativnosti i istinitosti. Posmatrana su četiri filma, a sva četiri se odnose na istog glavnog junaka, koji često krši ove dve maksime, kao i ostali likovi iz filmova. Rezultati pokazuju da se maksime najčešće krše radi upotrebe sarkazma, a to je i očekivano s obzirom da su u pitanju humoristički filmovi, a u njima se sarkazam često koristi. Takođe je primećeno da se maksime krše iz različitih razloga, ali najčešće upravo to kršenje stvara humoristički efekat.

Kršenje maksima i njihova veza sa humorom nije često analizirana u prošlosti na srpskom, tako da se može dati predlog za dalja i buduća istraživanja da se više posveti ovoj

temi. Kako se ovaj rad bavi analizom kršenja maksime informativnosti i istinitosti, neki drugi bi mogao da se bavi kršenjem maksime relevantnosti i načina. Mogli bi se analizirati filmovi, serije, pozorišne predstave, reklame, kako na engleskom tako i na srpskom. Takođe bi se mogao staviti fokus i na fenomene kao što su metafora ili igre rečima. I kako je ovo sam kraj rada, treba istaći da bi se u budućnosti moglo pisati o sličnim temama i da će drugi autori doći do novih interesantnih analiza o kojima će rado pisati.

Literatura

1. Alba Juez, L. (1995). "Verbal Irony and the Maxims of Grice's Cooperative Principle". *Revista Alicantina de Estudios Ingleses* 8:25-30.
2. Austin, J.L. (1962). *How to Do Things with Words*. Clarendon Press, Oxford.
3. Blum-Kulka, S. (1987). "Indirectness and Politeness in Requests: Same or Different". *Journal of Pragmatics* 11: 131-146.
4. Brown, G. And Yule, G. (1983). *Discourse Analysis*. Cambridge University Press, Cambridge
5. Cutting, J. (2002). *Pragmatics and Discourse*. Routledge, London and New York.
6. Davies. B. (2000). "Grice's Cooperative Principle: Getting the Meaning Across". *Leeds Working Papers in Linguistics* 8: 1-26.
7. Desilla, L. (2012). "Implicatures in Film: Construal and Functions in Bridget Jones Romantic Comedies". *Journal of Pragmatics* 44:30-53.
8. Dolitsky, M. (1983). "Humor and the Unsaid". *Journal of Pragmatics* 7: 39-48.
9. Dynel, M. (2008). "There is Method in the Humorous Speaker's Madness: Humor and Grice's Model". *Lodz Papers in Pragmatics* 4(1): 159-185.
10. Grice. H.P. (1975). "Logic and Conversation". Academic Press, New York: 43-58.
11. Grundy, P. (2000). *Doing Pragmatics*. Second Edition. Arnold, London.
12. Hurford, J.R., Heasley, B. and Smith, M.B. (2007). *Semantics. A Coursebook*. Cambridge University Press, Cambridge
13. Leech, G. (1983). *Principles of Pragmatics*. New York: Longman.
14. Panić Kavgić, O. (2006). *Koliko razumemo nove anglicizme*. Zmaj, Novi Sad
15. Panić Kavgić, O. (2019). *Učtivost pri neslaganju i slaganju u engleskom i srpskom jeziku*. Novi Sad: Filozofski fakultet. Dostupno na: <http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2019/978-86-6065-535-8>. Pristupljeno: 24. 1. 2020.
16. Prčić, T. (1997). *Semantika i pragmatika reči*. Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci/Novi Sad.
17. Prčić, T. (2010). „Mali englesko-srpski rečnik pragmatičkih termina“. U: V. Vasić (ur.). *Diskurs i diskursi. Zbornik u čast Svenki Savić*. Filozofski fakultet, Novi Sad: 399-415.
18. Prodanović Stankić, D. (2014). "Humorous effects Created by the Non-Observance of Grice's Cooperative Principle in English and Serbian: A Case Study". U: T. Prčić, M. Marković i dr. (ur.). *Engleski jezik i anglofone književnosti u teoriji i praksi. Zbornik u čast Draganji Pervaz*. Filozofski fakultet, Novi Sad: 443-456.
19. Prodanović Stankić, D. (2016). *Verbalni humor u engleskom i srpskom jeziku*. Novi Sad: Filozofski fakultet. Dostupno na: <http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2016/978-86-6065-353-8>. Pristupljeno: 7. 2. 2020.
20. Sabhebi, A. and Sobhani, A. (2014). "The Violation of Cooperative Principles and Four Maxims in Iranian Psychological Consultation". *Open Journal of Modern Linguistics* 4: 91-99.
21. Stojanović, S. (2017). „Posledice kršenja Griceovih maksima u odabranim dijalozima serije „Prijatelji““. Masterski rad, neobjavljen. Filozofski fakultet, Novi Sad.
22. Yule, G. (1996). *Pragmatics*. Oxford University Press, Oxford.